

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.00/73-031-72

4/2/2011

Konu : İlişiksizlik belgesi

GENELGE
2011/ 13

İlişiksizlik belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler 1989 yılından bu yana farklı zamanlarda yürürlüğe konulan genelgeler ve genel yazılarla düzenlenmiş olduğundan, uygulamada birliği sağlamak, gereksiz bürokrasi ve kırtasiyeden arındırılarak yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle bundan böyle ilişiksizlik belgesi verilmesi iş ve işlemlerine ilişkin süreçler yeniden belirlenmiştir.

1) GENEL AÇIKLAMALAR

İlişiksizlik belgesi verilmesine ilişkin olarak temel yasal düzenleme, **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “İlişiksizlik Belgesinin Aranması” başlıklı 90 ncı maddesi** ile yapılmıştır. Bu madde hükmü uyarınca;

“Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşverenlerin hak edişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hak edişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.

Hak edişlerin mahsubu ve ödenmesi ile teminatların prim ve idari para cezası borçlarına karşılık tutulmasına ilişkin işlemlerin usûl ve esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

Valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından, geçici iskân veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce yapılan inşaat dolayısıyla, diğer kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ve bankaların ise Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek işlemlerinde Kuruma borçlarının bulunmadığına dair ilgililerden Kurumca düzenlenmiş bir belgenin istenmesi zorunludur.

Bu maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden hak ediş ödenmesi, kesin teminatın iade edilmesi veya geçici iskân izin belgesi ve yapı kullanma izin belgesi verilmesi veya diğer işlemlerin gerçekleştirilmesi hallerinde, ilgililer hakkında genel hükümlere göre idarî ve cezaî işlem yapılır.” şeklindedir.

Ayrıca **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “İşyeri, İşyerinin Bildirilmesi, Devri, intikali ve Nakli” başlıklı 11 inci maddesi** uyarınca; valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler. Bu maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret tutarında idarî para cezası uygulanır. İdarî para cezası uygulanması, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesine engel teşkil etmez.

Kanun maddelerine istinaden 29/9/2008 tarihli ve 27012 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede **Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik** yayımlanarak, idarelerin ihale yoluyla yaptırdukları her türlü işleri üstlenenlerin hakedişlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenmesine ve kesin teminatlarının ihale konusu işle ilgili Kuruma olan borçlarına karşılık tutulması ve iadesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Yine anılan Kanun maddelerine istinaden 22/10/2008 tarihli ve 27032 sayılı Resmi Gazetede **Ruhsat Vermeye Yetkili Mercilerce Verilen Ruhsatların Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesi İle Geçici İskan Veya Yapı Kullanma İzin Belgesinin Verilmesinde İlişiksizlik Belgesinin Aranılması Hakkında Tebliğ** yayımlanarak valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinin yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmesinin ve geçici iskan veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce ilgililerden, yapılan inşaat dolayısıyla borçlarının bulunmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunca düzenlenmiş ilişiksizlik belgesinin aranılmasının usul ve esasları düzenlenmiştir.

İlişiksizlik belgesi verilebilmesi için **Kurumca yapılan asgari işçilik uygulamasına** ilişkin temel yasal düzenleme ise **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Asgari İşçilik Uygulaması ve Uzlaşma Başlıklı 85 inci maddesinde** yapılmıştır. Bu madde hükmüne göre işverenin, işin emsaline, niteliğine, kapsam ve kapasitesine göre işin yürütümü açısından gerekli olan sigortalı sayısının, çalışma süresinin veya prime esas kazanç tutarının altında bildirimde bulunduğu tespit halinde, işin yürütümü açısından gerekli olan asgarî işçilik tutarı; yapılan işin niteliği, kullanılan teknoloji, işyerinin büyüklüğü, benzer işletmelerde çalıştırılan sigortalı sayısı, ilgili meslek veya kamu kuruluşlarının görüşü gibi unsurlar dikkate alınarak tespit edilir. Söz konusu tespitler, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından yapılır.

Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerden ve özel nitelikteki inşaat işlerinden dolayı bu işleri yapan işveren tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı Kurumca araştırılır. Bu araştırma sonucunda yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğu anlaşılırsa, eksik bildirilen işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, 89 uncu madde gereği hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte bir ay içinde ödenmek üzere işverene tebliğ edilir. Tebliğ edilen prim ve gecikme cezası ve gecikme zammının ödendiği veya ödeneceğinin işveren tarafından yazılı olarak taahhüt edilmesi halinde borç kesinleşir. Kuruma verilecek taahhütnamede üstlenilen ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, işveren hakkında 88 inci ve

89 uncu maddeler uyarınca işlem yapılır. Tebliğ edilen prim ve gecikme cezası ve gecikme zammının ödenmemesi, taahhütname verilmemesi veya Kurumca işyerinin denetlenmesine gerek görülmesi durumunda Kurumca inceleme yapılır.

Kuruma bildirilmediği tespit edilen asgarî işçilik tutarı üzerinden Kurumca re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primleri, 5510 sayılı Kanunun 88 inci ve 89 uncu maddeleri dikkate alınarak işverene tebliğ edilir. İşveren, tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma itiraz edebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazın reddi halinde işveren, kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz.

Kurumun denetim ve kontrole görevli memurları tarafından devamlı mahiyetteki işyerlerinde yapılan asgari işçilik incelemesi sonucunda tespiti yapılan ve sigortalılara mal edilemeyen fark sigorta primine esas kazanç matrahı üzerinden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte hesaplanacak sigorta primi ve buna bağlı uygulanacak idari para cezalarında, konuya ilişkin raporun Kurumun ilgili birimine gönderilmesinden önce işverenle uzlaşma yapılabilir. Uzlaşmaya varılması halinde, bu durum tutanakla tespit edilir. Uzlaşılan tutarlar kesin olup, uzlaşma konusu yapılan tutarlar hakkında işverence dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayet ve itirazda bulunulamaz. Uzlaşılan prim ve idari para cezaları, uzlaşma tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. İşveren, uzlaşılan idari para cezası tutarı için ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlandırılmaz. Uzlaşılan tutarların, bu sürede tam olarak ödenmemesi halinde uzlaşma bozulur ve uzlaşılan tutarlar kazanılmış hak teşkil etmez. Uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılmamış olması veya uzlaşmanın bozulması hallerinde işveren, bu konuya ilişkin daha sonra uzlaşma talep edemez.

Uzlaşma neticesinde indirim yapılması nedeniyle tahsil edilmemiş olan sigorta primlerinin daha sonra Kurum veya mahkeme kararıyla sigortalılara mal edilmesi halinde, daha önce eksik tahsil olunan sigorta primleri, sigortalının çalıştığı süre ve sigorta primine esas kazancı dikkate alınarak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur.

Anılan Kanunun sosyal sigortalara ilişkin maddelerinin uygulanmasına yönelik **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği** 12/05/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte ihale konulu işlerde ve özel nitelikteki inşaatlarda yapılan araştırma ve işlemler düzenlenmiştir.

12/05/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğ** ile Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca çeşitli işkollarına ait asgari işçilik oranlarının belirlenmesi ve bu oranların belirlenmesinde esas alınan kriterler ile kamu kurum, kuruluş ve bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işler ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılan özel nitelikteki inşaat işlerine uygulanacak asgari işçilik oranları ile ilgili işlemler düzenlenmiştir.

2) İLİŞİKSİZLİK BELGESİ VERİLMESİ SÜRECİ

İhale konulu işler ve özel nitelikteki inşaatlarda ilişiksizlik belgesi verilmesi süreci şu şekilde işlemektedir:

2.1- İşveren veya özel bina sahibi tarafından işin bitimine ilişkin dilekçesinin SGİM veya SGM“ye verilmesi ya da Kurumumuzca yapılan araştırmalarda işin bittiğinin tespit edilmesi ile süreç başlar.

2.2- Verilen dilekçe veya yapılan tespite göre ihale makamı veya ruhsatı veren kamu kurumundan ihale konusu iş veya inşaat ile ilgili bilgiler maktu form şeklinde yazılı olarak istenir.

2.2.1- İlgili kamu kurumundan gelen bilgi yazısının eksik olmaması durumunda dosya kontrol aşamasına geçilir.

2.2.2- İlgili kamu kurumundan gelen bilgi yazısının eksik olması durumunda eksiklerin giderilmesi amacıyla bir kez daha yazışılır.

2.3- Kurum ünitesinde yapılan araştırmada;

2.3.1- Tahakkuk ve tahsilat,

2.3.2- Sigortalı işe giriş ve çıkış bildireleri,

2.3.3- Sigortalı eksik gün bildirimleri,

2.3.4- Bildirilen sigortalıların mevzuata uygunluğu (şirket ortağının sigortalılığı, kadın ve çocuk sigortalı vb.),

2.3.5- İhale makamı bilgileri ile işveren bildirimlerinin uygunluğu,

2.3.6- Asgari işçilik oranının belli olup olmadığı, kontrolleri yapılır.

2.4- Yapılan kontrollerde ilgili kamu kurumundan alınan bilgilerle uyumlu olmayan durumlar ortaya çıktığında bu uyumsuzlukların giderilmesi işlemi telefon ve tebligatla işverenden istenir, bu işlemlerin işveren veya bina sahiplerince yapılamaması durumunda re“sen yapılır.

2.5- Yapılan kontrollerde herhangi bir sorunun tespit edilmemesi veya tespit edilen sorunların giderilmesi halinde normal asgari işçilik oranının yüzde 25 eksiği baz alınarak asgari işçilik ön değerlendirmesi yapılır.

2.6- Kontrol aşamasında işle ilgili fiili tespit veya kontrol yapılmasının gerekmesi halinde konu Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına intikal ettirilmekte, (**Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge**) Sosyal Güvenlik Denetmenine en geç 1 ay içerisinde gerekli işlem yapılarak işveren servisine geri gönderilmektedir.

2.7- Yapılan işin malzemeli iş olması veya işin Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğde yer almaması veyahut tebliğ edilen tutara dayanak işçilik oranına itiraz edilmesi durumlarında, işin asgari işçilik oranının Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca (AİTK) tespit edilmesi amacıyla işle ilgili tüm bilgi ve belgeler (**Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge**) ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek işçilik oranı bu birimden sorulur. AİTK 1 ay içerisinde asgari işçilik oranını belirleyerek ilgili birime gönderir. Bu orana 1 ay

içerisinde itiraz hakkı bulunmaktadır. İtiraz edilmesi durumunda AİTK tarafından yine 1 ay içerisinde oran belirlenerek ilgili birime gönderilir. Bu orana artık itiraz edilemez ve oran kesinleşir. Bu oran baz alınarak asgari işçilik ön değerlendirmesi yapılır.

2.8- Ön değerlendirme neticesinde yeterli işçilik bildirilmiş ise ilişiksizlik belgesi verilir. Yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğu anlaşıldığında tespit edilen asgari işçilik oranı ve fark işçilik tutarı işverene tebliğ edilir. Yapılan tebligata istinaden 1 ay içerisinde fark işçilik tutarının ödenmesi veya ödeneceğine dair taahhütname verilip aynı süre içerisinde ödenmesi halinde ilişiksizlik belgesi verilir.

2.9- Tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içerisinde belirlenen tutarın ödenmemesi, ödenmeyeceğinin yazılı olarak belirtilmesi, fark işçilik tutarına itiraz edilmesi veya işçilik içeren faturalarının bulunduğundan dolayı inceleme talep edilmesi hallerinde söz konusu iş incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ilgili Grup Başkanlığına yazılır. İşyeri kayıt ve belgelerinin incelemeye ibrazından itibaren rapor müfettiş tarafından 3 ay içerisinde yazılarak ilgili birime gönderilir. İlgili birim Müfettiş Raporunu 15 gün içerisinde inceleyerek; müfettiş incelemesi sonucunda fark işçilik tespit edilemez ise ilişiksizlik belgesi verilir, fark işçilik tespit edilirse bu tutar kesinleşerek 1 ay içerisinde ödenmek üzere tebliğ edilir.

2.10- Tebliğ edilen asgari işçilik fark tutarının işverence ödenmesi veya Kurumca tahsil edilmesi durumunda ilişiksizlik belgesi verilerek süreç tamamlanır.

3) İHALE KONUSU İLİŞİKSİZLİK BELGESİ

3.1- 5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işlerde ünitece yapılacak araştırma; işin kesin kabulünün ya da geçici kabulünün noksansız olarak yapıldığı tarihten sonra ve işverene ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi hariç, malzeme fiyat farkı ve akreditif bedeli dâhil toplam istihkak tutarına, işin asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

3.2- İşin sözleşmesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli ise, öncelikle bu sigortalıların kişi/gün sayısı üzerinden Kuruma bildirilmiş olup olmadığı araştırılır. Bu araştırma sonucunda Kuruma bildirilmeyen sigortalılar ile ilgili belgelerin verilmesi, yapılacak bir ay süreli bir tebligat ile işverenden istenir. Belgelerin verilmemesi veya eksik verilmesi hâlinde bu belgeler ünitece re'sen düzenlenir. (**Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge**) Sözleşmesinde kişi sayısı belirtilmiş olan ihale konusu işlerde, kişi sayısı üzerinden değerlendirme yapılması gerektiğinden ve kişi sayısı eksik bildirilmiş ise eksik bildirilen kişi sayısı üzerinden aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenmesi mümkün olduğundan ayrıca istihkak tutarına işçilik oranının % 25 eksiği uygulanmak suretiyle araştırma işlemi yapılmasına mahal bulunmamaktadır. İşin sözleşmesi ile Kuruma yapılan bildirimler arasında bir eksikliğin bulunması hâlinde söz konusu eksikliğin ihale makamınca doğrulanması durumunda bazı aylardaki kişi/gün sayısı eksikliği üzerinde durulmaz.

3.3- Asgari işçilik oranları, Kurum bünyesinde oluşturulan Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca belirlenir ve bu oranlar tebliğ ile yayımlanır.

3.4- İhaleli işin birden fazla konuyu kapsıyor olması ve bünyesindeki her bir işin asgari işçilik oranının daha önce belirlenmiş olması kaydıyla, ihale makamı tarafından her bir işe ait istihkak tutarlarının ayrı ayrı bildirilmesi hâlinde, araştırma işlemi, her bir işe ait asgari işçilik oranları dikkate alınarak yapılır. Her bir işe ait istihkak tutarının ayrı ayrı bildirilmemesi hâlinde ise,

İşverenin yazılı isteği üzerine araştırmada, bu işlerin en yükseğine ilişkin asgari işçilik oranı dikkate alınır. İşveren tarafından yapılan işlere ilişkin en yüksek asgari işçilik oranının uygulanmasının kabul edilmemesi durumunda işin asgari işçilik oranı Asgari İşçilik Tespit Komisyonu tarafından belirlenmesi için ünite tarafından konu (**Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge**) ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek yazı ile gönderilir.

3.5- İşverene ödemelerin döviz şeklinde yapılması durumunda, döviz tutarı, ödemenin yapıldığı tarihlerdeki Merkez Bankası'na belirlenen döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek işlem yapılır.

4) İHALE KONUSU İŞLERİN DEVAMLİ İŞYERİ SİGORTALILARI İLE YAPILMASI

4.1- İhale konusu işlerin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edilmesi durumunda ilişiksizlik belgesinin verilmesinin usul ve esasları İhale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği hallerde; sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezince ihale konusu iş, devamlı mahiyetteki işyeri ve sigortalılar yönünden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılacak olan araştırma sonucunda, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının anlaşılması halinde, işverenlerin ve varsa alt işverenlerinin defter ve belgeleri incelenmeksizin, ihale konusu işin yapıldığı süre içinde söz konusu işyerinden Kuruma borcun da bulunmaması kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilecektir.

İhale konusu işlerin Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırmaksızın bizzat gerçek kişi yüklenici tarafından veya tüzel kişilerin ortaklarınca yerine getirilmesi halinde gerçek kişi sigortalı ile tüzel kişilerin ortaklarının Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığından dolayı prim borcunun bulunmaması veya borcun tecil ve taksitlendirilmiş olması şartı da aranacaktır.

Bu bağlamda, öncelikle ihale konusu işin yapıldığı işyerinin devamlı mahiyette bir işyeri olduğunun ve devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun ihale konusu işe uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre, ihale konusu işin yapıldığı belirtilen devamlı mahiyetteki işyerinin, faaliyetine devam etmesinin ihale konusu işe bağlı olmaması, ihale konusu işten bağımsız olarak faaliyetini devam ettirmesi, dolayısıyla ihale konusu iş olmasaydı dahi mevcut olan veya olacak olan bir işyeri olması halinde, devamlı mahiyette bir işyerinin varlığı kabul edilecektir.

Örnek 1- (A) Limited Şirketinin „metal kapı ve pencere imalatı ve montajı“ faaliyet konusu ile Kurumda tescilli olan ve sigortalı bildiriminde bulunulan bir işyeri mevcut iken, (B) kamu kurumunun yapmış olduğu „kapı ve pencerelerin yenilenmesi“ ihalesine iştirak ederek ihale konusu işi üstlendiği varsayıldığında, (A) Limited Şirketinin ihale konusu işi yaptığı işyerinin, ihale konusu işten dolayı mevcut olan bir işyeri olmaması nedeniyle devamlı mahiyetteki bir işyerinin varlığının kabulü gerekecektir.

Devamlı mahiyetteki işyerinin işkolu kodunun yapılan ihale konusu iş ile uyumlu olmaması halinde, öncelikle devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun tespiti yönüne gidilecektir. Yapılan tespit sonucunda, devamlı mahiyetteki işyerinde ihale suretiyle yapılan işin konusunda bir faaliyet yapıldığının anlaşılması halinde, Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesindeki

hükümler dikkate alınarak gerekmesi halinde devamlı mahiyetteki işyerinin işkolu kodu 5510 sayılı Kanununun 83 üncü ve 84 üncü maddelerine göre değiştirilerek ve ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığının tespiti için bu Genelgede belirtilen usul ve esas çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyerinin faaliyet konusunun imalat işleri olduğu durumlarda, idareye karşı üstlenilen işin, imalatın yanı sıra, montaj, döşeme, takılma gibi işleri de içermesi halinde, bu hususun, Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesine göre daha yüksek bir prim oranını gerektirmemesi kaydıyla, ayrıca montaj, döşeme, takılma gibi durumlar dikkate alınmaksızın işlem yapılacaktır.

Örnek 2- İhale suretiyle yapılan işin konusunun „parke döşemesi“ işi olduğu, ancak söz konusu işin Kurumda „1622-Birleştirilmiş parke yer döşemelerinin imalatı“ işkolu kodunda tescil edilmiş bulunan devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği varsayıldığında, parke döşemesi işinin tehlike sınıfı ile parke imalatı işinin tehlike sınıfının aynı (her iki işin de V tehlike sınıfında tasnif edilmiş) olduğu dikkate alınarak, bahse konu işyerinin işkolu kodunun tespitine başvurulmayacaktır.

Örnek 3- İhale suretiyle yapılan işin konusunun “kartonpiyer döşenmesi” işi olduğu ancak söz konusu işin Kurumda “2361-İnşaat amaçlı alçı ürünlerinin imalatı” işkolu kodunda tescil edilmiş bulunan devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığının beyan edildiği varsayıldığında, kartonpiyer döşenmesi işinin “4333-Yer ve duvar kaplama” işkolu kodunda ve tehlike sınıfında, “inşaat amaçlı alçı ürünlerinin imalatı” işkolu kodunun ise IV tehlike sınıfında tasnif edilmiş olması nedeniyle bahse konu işyerinin işkolu kodunun tespiti yönüne gidilecektir.

4.2- İhale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olduğu işler

İhale sözleşme veya şartnamesinde ihale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olması veya idarece ihale konusu işte kimlerin çalıştığı ismen Kuruma bildirildiği hallerde, ihale konusu işte çalıştırılması gereken kişi/gün sayısı kadar Kuruma bildirim yapıldığının veya idarece ihale konusu işte çalıştırıldığı bildirilen kişilerin sigortalılıklarının sağlandığının anlaşılması halinde, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığının tespiti için ayrıca denetim elemanı incelemesine gidilmeyecek, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir.

İhale konusu işin başlayıp bittiği tarihler arasında Kuruma ihale sözleşmesindeki/ şartnamesindeki işçi sayısının altında bir bildirim yapılmış ise, idare ile temasa geçilerek eksik bildirimlerin nedenleri ile Kurumumuza verilmiş olan prim belgelerinin idareye de verilmiş olup olmadığı, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında başka sigortalı çalıştırılıp çalıştırılmadığı sorulacaktır. İdareden alınan yazılarda, belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında sigortalı çalıştırıldığı bildirilmesi halinde, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği anlaşılan kişilerle ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin verilmesi işverenlerden bir ay süreli bir tebligatla istenilecektir.

İdarelerce düzenlenen yazılarda;

4.2.1- Sigortalı sayısının yanı sıra sigortalıların kimlik bilgilerine de yer verilmiş olması halinde, işverenlerce bu bilgilere uygun düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri bir aylık süre içinde Kuruma verilmiş ise bahse konu prim belgeleri işleme konulacaktır. İşverenlerce bir aylık süre içinde aylık prim ve hizmet belgeleri Kuruma verilmemiş ise, bahse konu prim

belgeleri sigorta primleri servisi tarafından, idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden; idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden re"sen düzenlenerek işleme konulacaktır.

4.2.2- Sigortalı sayısı belirtilmiş, buna karşın sigortalıların kimlik bilgilerine yer verilmemiş ise, sigorta primleri servisi tarafından idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden; idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden asıl/ek prim tahakkuk belgesi düzenlenerek işleme alınacak ve tahakkuk eden primlerin bir aylık süre içinde ödenmesi işverenlere bildirilecektir.

İdareden alınan bilgi ve belgelerden sigortalıların hizmetlerinin veya kazançlarının Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiğinin anlaşılması nedeniyle, asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesi ya da prim tahakkuk belgesi düzenlenen her bir ay için, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca; belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı ve işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, idarelerce düzenlenen yazılarda sigortalıların kimlik bilgilerine de yer verilmiş olması halinde, bu sigortalıların sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildireleri yönlerinden de gerekli kontroller yapılarak, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin durumuna uygun alt bendi ile aynı fıkranın (j) bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

İşlemlerin bu şekilde yapılmasının ardından, tahakkuk eden primlerinin ve idari para ezalarının tahsilinden sonra ilişiksizlik belgesi verilecektir. İhaleli işin konusunun temizlik veya güvenlik hizmetlerine ilişkin olması halinde, bu işlerin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılması düşünülemeyeceğinden, belirtilen nitelikteki ihale konusu işler için geçici mahiyette işyeri dosyası tescil ettirilmesi gerekmektedir.

4.3- İhale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olmadığı işler (Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

İhale sözleşme veya şartnamesinde ihale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olmaması ve idarece de ihale konusu işte kimlerin çalıştırıldığıının ismen Kuruma bildirilememesi halinde; ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda, ihale konusu işin yapıldığı süre zarfında devamlı mahiyetteki işyerinden Kuruma bildirilmiş olan sigorta primine esas kazanç tutarının, bildirilmesi gereken sigorta primine esas kazanç tutarının altında olup olmadığı geçici mahiyetteki işyeri dosyalarındaki araştırma işleminde olduğu gibi araştırılacak, bu şekilde yapılacak araştırma işlemi sonucunda, ihale konusu işin yapıldığı dönemde Kuruma yeterli işçilik bildiriminde bulunulduğunun anlaşılması halinde, denetim elemanı incelemesine gönderilmeksizin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin borcunun da bulunmaması halinde işverene ilişiksizlik belgesi verilecektir.

Örnek 1- İstihkak tutarı 150.000 TL olan bir iş dolayısıyla, Kuruma bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarının 13.500 TL olduğunun araştırma işlemi sonucu hesaplanmasına karşın ihale konusu işin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilen prime esas kazanç tutarının 14.000 TL olduğu varsayıldığında, ihale konusu işin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda denetim elemanı incelemesine gönderilmeksizin, ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin borcunun da bulunmaması halinde işverene ilişiksizlik belgesi verilecektir.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile faaliyet dönemleri kısmen de olsa çakışacak şekilde birden fazla ihale konusu için yapılmış olması halinde, ihale konusu bir iş için dikkate alınmış olan işçilik, diğer ihale konusu işler için dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2- Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile,

- İstihkak tutarı 100.000 TL olan (A) ihale konusu işinin 1/5/2010 ila 21/6/2010 tarihleri,
  - İstihkak tutarı 90.000 TL olan (B) ihale konusu işinin 9/6/2010 ila 28/7/2010 tarihleri,
  - İstihkak tutarı 120.000 TL olan (C) ihale konusu işinin 18/6/2010 ila 11/8/2010 tarihleri,
- arasında yapıldığı, söz konusu işlerin asgari işçilik oranlarının %12 olduğu, ay içerisinde eksik çalışması olmayan 8 sigortalıdan dolayı;

2010/Mayıs ayı için 10.000 TL,
2010/Haziran ayı için 10.000 TL,
2010/Temmuz ayı için 11.000 TL,
2010/Ağustos ayı için 11.000 TL,

Kuruma prime esas kazanç bildiriminde bulunulduğu ve işverenin, (A) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesi verilmesini talep ettiği, (B) ve (C) ihale konusu işlerinden dolayı henüz ilişiksizlik belgesi istemediği varsayıldığında; (A) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı,

[(A) İhale konusu işinin istihkak tutarı X Asgari işçilik oranı (%25 eksiği) = Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarı] şeklinde hesaplanacaktır.

Buna göre, (A) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik miktarı;
 $100.000 \times \%9$ (%12'nin %25 eksiği) = 9.000 TL olacaktır.

Söz konusu tutar, (A) ihale konusu işin yapıldığı 1/5/2010 ila 21/6/2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen, 1/5/2010-31/5/2010 dönemi için [2010/Mayıs ayının tamamında ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden] = 10.000 TL.,

1/6/2010-21/6/2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 21 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden ($10.000 / 30 \times 21$)] = 6.999,93 TL.

olmak üzere toplam $10.000 \text{ TL} + 6.999,93 \text{ TL} = 16.999,93 \text{ TL}$ sigorta primine esas kazanç tutarı ile karşılaştırılacaktır.

(A) İhale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilen sigorta primine esas kazanç tutarı (16.999,93 TL), Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (9.000 TL) fazla olduğundan, (A) ihale konusu işinin devamlı işyeri sigortalıları ile yapıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişiksizlik belgesi verilecektir.

- İşverenin (A) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesini aldıktan sonra (B) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesinin verilmesini talep ettiği ve (C) ihale konusu işinden dolayı henüz ilişiksizlik belgesi istemediği varsayıldığında,

(B) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı;
 $90.000 \times \%9$ (%12'nin %25 eksiği) = 8.100 TL olacaktır.

Söz konusu tutar, (B) ihale konusu işinin yapıldığı 9/6/2010 ila 28/7/2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen;

9/6/2010-30/6/2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 22 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden (10.000 / 30 X 22)] = 7.333,26 TL

1/7/2010-28/7/2010 tarihleri arasında [2010/Temmuz ayında 28 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden (11.000 / 30 X 28)] = 10.266,76 TL olmak üzere toplam 7.333,26 TL + 10.266,76 TL = 17.600,02 TL ile karşılaştırılması gerekmekte birlikte, 9/6/2010 ila 21/6/2010 tarihleri arasında (A) ihale konusu işi ile (B) ihale konusu işi birlikte yapıldığından ve (A) ihale konusu işi ile ilgili olarak yeterli işçiliğin bildirilip bildirilmediği araştırılarak işverene ilişiksizlik belgesi verildiğinden, belirtilen tarihler arasındaki işçiliğin mükerrer olarak dikkate alınmaması için söz konusu dönemde (A) ihale konusu işi için dikkate alınmış olan işçilik tutarının düşülmesi gerekmektedir. Buna ilişkin hesaplama; [(A) ihale konusu işi için Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı] / [(A) ihale konusu işinin faaliyet süresi] X [çakışan gün sayısı] = Düşülecek tutar, şeklinde yapılacaktır.

Buna göre; $9.000 / 51 \times 12 = 2.117,64$ TL işçilik tutarının, 17.600,02 TL" den düşülmesi gerekmektedir.

Bu durumda, (B) ihale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin; $17.600,02 - 2.117,64 = 15.482,38$ TL"si dikkate alınacak olup, bu tutar (B) ihale konusu işi için Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (8.100 TL) fazla olduğundan, (B) ihale konusu işinin devamlı işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişiksizlik belgesi verilecektir.

- İşverenin (A) ve (B) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesini aldıktan sonra (C) ihale konusu işinden dolayı ilişiksizlik belgesi verilmesini talep ettiği varsayıldığında, (C) ihale konusu işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı; $120.000 \times \% 9$ (%12"nin %25 eksiği) = 10.800 TL olacaktır.

Söz konusu tutarın, (C) ihale konusu işinin yapıldığı 18/6/2010 ila 11/8/2010 tarihleri arasında Kuruma bildirilen;

18/6/2010-30/6/2010 tarihleri arasında [2010/Haziran ayında 13 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden (10.000 / 30 X 13)] = 4.333,29 TL

1/7/2010-31/7/2010 dönemi için [2010/Temmuz ayının tamamında ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden] = 11.000 TL

1/8/2010-11/8/2010 tarihleri arasında [2010/Ağustos ayında 11 gün ihale konusu işten dolayı faaliyet gösterildiğinden (11.000 / 30 X 11)] = 4.033,37 TL olmak üzere toplam $4.333,29$ TL + $11.000,00$ TL + $4.033,37$ TL = $19.366,66$ TL ile karşılaştırılması gerekmekte birlikte, 18/6/2010 ila 21/6/2010 tarihleri arasında (A) ihale konusu işi, 18/6/2010-28/7/2010 tarihleri arasında (B) ihale konusu işi, (C) ihale konusu işi ile birlikte yapılmış olduğundan, belirtilen sürelerde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin mükerrer olarak dikkate alınmaması için bu dönemlere ilişkin olarak ilişiksizlik belgesi verilmiş olan ihale konusu işlerden dolayı dikkate alınmış olan işçilik tutarlarının düşülmesi gerekmektedir.

(A) ihale konusu işinden dolayı düşülecek tutar; (A) işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı (9.000) / İşin faaliyet süresi (51 gün) X Çakışan gün sayısı (4 gün) = Düşülecek tutar (705,88 TL),

(B) ihale konusu işinden dolayı düşülecek tutar; (B) işinden dolayı Kuruma bildirilmesi gereken işçilik tutarı (8.100) / İşin faaliyet süresi (50 gün) X Çakışan gün sayısı (41 gün) = Düşülecek tutar (6.642,00 TL),
şeklinde hesaplanacaktır.

Buna göre; 705,88 TL + 6.642 TL = 7.347,88 TL işçilik tutarının, 19.366,95 TL"den düşülmesi gerekmektedir.

Bu durumda, (C) ihale konusu işinin yapıldığı dönemde Kuruma bildirilmiş olan işçiliğin; 19.366,95 TL - 7.347,88 TL = 12.019,07 TL"si dikkate alınacak olup, bu tutar (C) ihale konusu işi için Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarından (10.800 TL) fazla olduğundan, (C) ihale konusu işinin devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı hususunda incelemeye sevk edilmeksizin, işverenin ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin olarak Kuruma borcunun da bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesi verilecektir.

Diğer taraftan, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile faaliyet dönemleri kısmen çakışacak şekilde birden fazla ihale konusu işin yapıldığı durumlarda, ihale konusu işlerin birden fazlası için aynı anda ilişkisizlik belgesi talebinde bulunulması halinde de, yukarıda belirtildiği şekilde, bir ihale konusu iş için devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılıp yapılmadığı konusunda incelemeye sevk edilmesi gerekip gerekmediğine karar verildikten sonra, diğer ihale konusu işe geçilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

İhale konusu işten dolayı 30 günden az faaliyet yürütülen aylarda, söz konusu ayda eksik çalışması olan sigortalıların prime esas kazançlarının ihale konusu işin yapıldığı süreye isabet eden kısmı kadarı dikkate alınacaktır.

Yapılan araştırma işlemi sonucunda, ihale konusu işin yapıldığı süre zarfında Kuruma bildirilmiş sigorta primine esas kazanç tutarının, bildirilmesi gereken sigorta primine esas kazanç tutarının altında olduğunun tespit edilmesi halinde ön inceleme değerlendirme belgesi düzenlenerek işverence bildirilmesi gereken SPEK tutarından daha düşük matrah bildiriminde bulunmuş ise aradaki farkın bir ay içinde ödenmesi için işverene tebliğ edilir. Belirtilen sürede ödenmesi kaydıyla ilişkisizlik belgesi verilecek, ödenmemesi halinde ise ihale konusu işin devamlı mahiyette işyeri sigortalıları ile yaptırılıp yaptırılmadığının tespiti amacıyla durum incelemeye sevk edilecektir.

4.4- Danışmanlık hizmet ihaleleri

İhaleli işin konusunun mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlarda hizmet alım işlerine yönelik olması halinde, devamlı işyeri dosyasından bildirim bulunması ve işverenin ilgili dönemde Kuruma borcunun olmaması halinde ihbar veya şüphe

uyandırıcı başka bir husus da olmadığı durumlarda ilişiksizlik belgesi verilerek, gerekirse inceleme yoluna sonradan gidilecektir.

4.5- Nakliye işleri ile personel/öğrenci taşıma işleri

İhaleli işin konusunun nakliye veya personel/öğrenci taşıma işi olması ve idarece ihale konusu işin sigortalı niteliğinde bir kişi çalıştırılmaksızın bizzat yükleniciler tarafından yapıldığının bildirilmesi durumunda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olduklarının anlaşılması halinde ilişiksizlik belgesi verilecektir.

Belirtilen türdeki bir işin tümüyle yükleniciler tarafından yapılmayıp, kısmen sigortalı çalıştırılmak suretiyle yapıldığının bildirilmesi halinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olup olmadıkları ile sigortalı olması gerekenlerin Kurumumuza bildirildiğinin anlaşılması durumunda ilişiksizlik belgesi verilecektir.

İhale sözleşmesindeki/şartnamesindeki işçi sayısının altında bir bildirim yapılmış ise bu Genelgenin (4.2) nolu bölümünde belirtilen açıklamalar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

4.6- Piyasadan hazır halde alınıp satılan malın teslim işleri

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde, “Piyasadan hazır halde alınıp satılan mal” kavramı, “Projelendirme veya münhasıran bir talep üzerine üretimi yapılmayan malları ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanıma göre, mal teslim işinin, piyasadan hazır halde alınıp satılan mal olarak değerlendirilebilmesi için, bu malın, işe özel olarak üretilmeyip piyasada standart olarak seri imalatı yapılan bir mal olması, ayrıca projelendirilmemiş, işe göre şekillendirilmemiş bir mal olması ve İdare için özel olarak imal edilmemiş bir mal olması gerekmektedir.

Öte yandan, mal teslim işinin, mal temin ve teslimi ya da mal imal ve teslimi şeklinde olması piyasadan hazır halde alınıp satılan mal olma özelliğini değiştirmemektedir.

Örnek 1- (A) kamu kurumunun seri olarak üretilmekte olan 100 adet klimayı ihale suretiyle (B) gerçek kişinin teslimi hususunda anlaşmaya vardığı varsayıldığında, seri üretimi yapılmakta olan bu klimalar ihale konusu işten önce tasarlanıp imal edilmekte olduğundan, dolayısıyla ayrıca projelendirme veya İdare için özel olarak imal edilmediğinden 100 adet klimanın temin işi, piyasadan hazır halde alınıp satılan mal kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek 2- (C) kamu kurumunca günlük 10.000 adet ekmeğin teslim işinin ihale suretiyle (D) Limited Şirketi“ne verildiği varsayıldığında, ekmeğin işe özel olarak üretilmeyip piyasada standart olarak seri imalatı yapılan bir mal olması nedeniyle, bahse konu işverenin ekmek teslim işini, kendisine ait fırın veya marketten ya da piyasadaki fırın veya marketlerden temin edip etmediği üzerinde durulmaksızın, söz konusu ekmek teslim işi, piyasadan hazır halde alınıp satılan bir mal olarak değerlendirilecektir.

4.7- Doğrudan temin usulüyle yaptırılan işler (Teselsül, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun, “Uygulanacak ihale usulleri” başlıklı 18 inci maddesinde, idarelerce, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde,

- a) Açık ihale usulü,
- b) Belli istekliler arasında ihale usulü,
- c) Pazarlık usulü,

uygulanacağı öngörüldüğünden, “doğrudan temin usulü”, uygulanacak ihale usullerine ilişkin 18 inci madde içeriğinden çıkartılmıştır.

Buna göre, doğrudan temin usulü ile yapılan mal veya hizmet alımları ile yapım işleriyle ilgili olarak ihale makamlarının söz konusu işi üstlenenleri Kurumumuza bildirme yükümlülüğü, yüklenicinin hak ediş ödemesine esas muaccel borcunun bulunup bulunmadığı hususunu sorgulama yükümlülüğü ve teminat iadesi sırasında Kurumumuzdan alınmış ilişiksizlik belgesini isteme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

5) İHALE KONUSU İŞLERİN KONSORSİYUM VE İŞ ORTAKLIĞI ŞEKLİNDE ÜSTLENİLMESİ

İhaleli işlerin zaman zaman konsorsiyumlarca üstlenildiği, işin belli bölümlerini yapan konsorsiyum üyesi firmalardan ayrı ayrı teminat alındığı ve her bir konsorsiyum üyesine, yaptıkları işler karşılığında ayrıca istihkak ödendiği, bu durumdaki firmaların tamamladıkları işler nedeniyle teminatlarını geri alabilmeleri için diğer firmaların işlerinin bitirilmesinin beklendiği, bazen işini bitiren yabancı firmaların ülkelerine döneceklerinden bahisle işlemlerinin sonuçlandırılmasını talep ettikleri, ancak işyeri dosyasının konsorsiyum adına açılmış olması, dolayısıyla ihale konusu işin tümünün bitirilmemesi nedeniyle üstlendikleri işi bitiren ve borcu bulunmayan firmaların teminatlarını alamadıkları gözlemlenmektedir.

Bilindiği gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 14 üncü maddesi, 4964 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile yeniden düzenlenmiş olup, söz konusu madde metninde; ortak girişimlerin **iş ortaklığı ve konsorsiyumlardan** oluştuğu, iş ortaklığı üyelerinin; hak ve sorumluluklarıyla işin bütününe yapmak üzere, konsorsiyum üyelerinin ise, hak ve sorumluluklarını ayırarak işin kendi uzmanlık alanlarını yapmak üzere bir araya geldikleri; **iş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde**, iş ortaklığını oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin taahhüdün yerine getirilmesinde **müşterek ve müteselsilen sorumlu** oldukları; **konsorsiyum anlaşma ve sözleşmesinde ise**, gerçek veya tüzel kişilerin işin hangi kısmını taahhüt ettikleri ve taahhüdün yerine getirilmesinde koordinatör ortak aracılığıyla koordinasyonun sağlanacağı hiçbir tereddüde mahal vermeyecek şekilde vurgulanmıştır.

5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesine göre ihale yoluyla yapılan işlerin konsorsiyum şeklinde üstlenilmesi hâlinde, konsorsiyumu oluşturan üstlenicilerin her birine müstakilen istihkak ödenmesi ve bu üstleniciler tarafından idareye ayrı ayrı teminat verilmiş olması kaydıyla üstlenicilerin her birine, verecekleri işyeri bildiremelerine istinaden Kurumca ayrı ayrı sicil numarası verilebilir. İhale konusu işin iş ortaklığı şeklinde üstlenilmesi durumunda ise, işyeri, iş ortaklığı adına ve tek işyeri sicil numarası verilerek tescil edilir.

Buna göre,

5.1- 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesine göre ihale suretiyle yapılan işlerin ortak girişim modellerinden **konsorsiyum şeklinde üstlenilmesi halinde**, konsorsiyumu oluşturan üstlenicilerin her birine **müstakilen istihkak ödenmesi ve bu üstleniciler tarafından idareye ayrı ayrı teminat verilmiş olması kaydıyla**, üstlenicilerin her birine verecekleri işyeri bildiremelerine istinaden Kurumca ayrı ayrı sicil numarası verilecektir.

5.2- İhale konusu işin **iş ortaklığı şeklinde üstlenilmesi durumunda ise**, böyle bir ortak girişim için daha önce olduğu gibi her bir ortak adına ayrı ayrı değil, iş ortaklığı adına ve tek işyeri dosyası açılacaktır.

6) ÖZEL BİNA İNŞAATLARINDA İLİŞİKSİZLİK BELGESİ

6.1- Gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan özel nitelikteki inşaat işyerleri hakkında ünitece yapılacak araştırma; inşaat maliyetine Kurumca yayımlanan tebliğ ile belirlenen asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

6.2- Bina maliyeti, belediyeler, valilikler ve ruhsat vermeye yetkili diğer makamların vermiş olduğu inşaatın ruhsatnamesinde yazılı bulunan, ruhsatnamesi yoksa ünitece tespit edilecek yüzölçümü ile birim maliyet bedelinin çarpımı suretiyle bulunacak tutar üzerinden hesaplanır.

(Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

6.3- Yapılacak hesaplamada Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanan birim maliyet bedelleri esas alınır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Tebliğ ile duyurulan birim maliyet bedelleri ayrıca genelge ile duyurulmayacağından yıllar itibariyle uygulanmakta olan birim metrekare maliyet bedellerine Kurum internet sitesinden ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

6.4- İnşaatın niteliği dikkate alınarak, inşaatın ruhsatnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tespit edilen listede kayıtlı yapının sınıfı ve/veya grubunun farklı olduğunun anlaşılması hâlinde, inşaatın yapı sınıfı veya grubu, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde düzenlenen tespit tutanağına istinaden ünitece belirlenerek işlem yapılır. Ünitece bu şekilde tespit edilen yapı sınıfı veya grubuna yapılan itirazlar ise karara bağlanmak üzere **(Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek yazı ile intikal ettirilir. İnşaatın sınıfı veya grubunun, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan listede daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesi yönünde yapılan değişiklikler, araştırma veya inceleme işlemi sonucu tespit edilen borcun kesinleşmesine kadar dikkate alınır.

6.5- Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Resmi Gazetede yayımlanan Tebliğde belirtilmemiş olan inşaata ait birim maliyet bedeli, Tebliğde kayıtlı benzeri bir inşaatın birim maliyet bedeli üzerinden hesaplanabilir.

6.6- Başladığı yıl içinde bitirilmiş olan inşaatın maliyetinin hesaplanmasında o yıl için tespit edilen, başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaatın maliyetinin hesabında ise bitirildiği yıldan önceki yıla ait birim maliyet bedeli esas alınır. Yapımına 2003 yılından önce başlanılan ve 01.05.2004 tarihinden sonra bitirilen özel bina inşaatlarında binaların yaklaşık maliyeti 2004 yılından önceki yılların birim maliyetleri toplanarak yıl sayısına bölünmesi ile elde edilecek maliyet ile inşaatın bittiği yıldan önceki yıla ait birim maliyetle toplanarak ikiye bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama maliyet tutarı esas alınarak hesaplama yapılacaktır.

6.7- Araştırma, bina inşaatının bittiği tarihten sonra yapılır. Ancak, bu işlem, inşaatın el değiştirmesi, talep edilmesi halinde inşaatın biten kısmı ve benzeri hallerde, inşaat, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan **“İnşaatın İkmal Edilen Kısımının Bina**

Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel” de gösterilen durumlara uygun bulunduğu takdirde bu oranlar aynen, uymadığı takdirde ise, yapılmayan kısımlar yapılan kısımlara oranlanarak bulunacak maliyet esas alınmak suretiyle inşaatın herhangi bir safhasında da yapılabilir.

6.8- Kurumca aksine bir tespit olmaması halinde; ruhsata tabi olmayan ve maliyet hesabı yapılamayan bina tadilat, tamirat, tesisat ve benzeri işler için Kuruma borcu olmaması, ihbar, şüphe veya şikâyetin bulunmaması halinde işyeri dosyasının tasfiye edilmesi; ihbar, şüphe veya şikâyet bulunması halinde ise Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları marifetiyle incelemesi istenilerek düzenlenecek rapor sonucuna göre işlem yapılması gerekmektedir.

6.9- Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işverenin emrinde çalışmaları dolayısıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanlar, sigortalılıkları sürerken çalıştıkları işyerine veya başka bir işyerine ortak ise sigortalılıkları kesintiye uğrayana kadar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olmayacaktır.

6.10- 5510 sayılı Kanunun 86 ıncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları uyarınca yapılacak işlemde, yani Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği Ek 10'da yer alan Sigortalıların Eksik Gün Bildirim Formu ile birlikte verilmesi gereken puantaj kayıtlarında işverenlerin veya sigortalıların isim/unvan ve imzalarının aranılması gerekmektedir.

6.11- Özel bina inşaatının devamı sırasında işverenin vefat etmesi üzerine işin varislerine intikal etmesi halinde; varislerin, mirası reddetmedikleri sürece intikal durumundan dolayı 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükmüne istinaden işyeri bildirgesi düzenlemesi gerekmektedir. Bu durumda varislerin ölen işverenin prim borcundan dolayı sorumluluğu mevcut olduğundan, varisler adına yeniden işyeri dosyası açılması yoluna gidilmeyecek, varisler tarafından işyeri devir bildirgesi verilmesi suretiyle aynı işyeri dosyası üzerinden işlemlere devam edilecektir.

7) HİÇ TESCİL EDİLMEMİŞ VEYA TESCİL EDİLMİŞ OLMAKLA BİRLİKTE HİÇ BİLDİRİMDE BULUNULMAMASI

7.1- Hiç tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte hiç işçilik bildiriminde bulunulmamış olan ihale konusu işler ile özel nitelikteki bina inşaatı işyerleri ile ilgili olarak Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti gerekmekte ise de, gerek işverenlerin gecikmeden kaynaklanacak mağduriyetlerini önlemek gerekse gayri faal bu tür işyeri dosyalarının bir an evvel tasfiyesini sağlamak amacıyla, her halükarda işin 01/01/2004 tarihinden önce bitmiş olması kaydıyla, işverenlerin taahhüname vererek hesaplanacak tutarı gecikme zammı ile birlikte ödemeleri halinde, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına inceleme yaptırılmaksızın ilişiksizlik belgesi verilecektir.

(Değişik, 02/06/2015 tarihli ve 2015/16 sayılı Genelge)

7.2- İşverenler tarafından fatura mukabili dışarıya yaptırılan işlerin varlığı nedeniyle inceleme talebinde bulunanlar ile inşaatın devamlı işyeri çalışanları ile yapıldığı yönünde beyanı olanlar hariç olmak üzere;

Defter tutma yükümlülüğü olmayan işverenlere ait, tescilsiz veya tescilli olmakla birlikte hiç işçilik bildiriminde bulunulmamış 300m² veya daha küçük (ticari, turistik, dinlenme amaçlı, anahtar teslimi usulünde yapılmamış) özel nitelikteki inşaatların bittiği yıla bakılmaksızın faaliyet döneminin gerek yazışma yapılmak suretiyle gerekse bu genelgenin 8.1 maddesince tespitine müteakip ünitece öndeğerlendirme/araştırma işlemi yapılır. Öndeğerlendirme/araştırma işlemi

sonucunda bulunan fark işçilik tutarı, faaliyetin son ayına mal edilerek tahsil edilir. İhbar, şikayet ve şüpheli durum olmaması halinde ilişiksizlik belgesi verilir.

Ancak işverenlerce taahhütname verilmiş olmakla birlikte fark işçilik tutarının ödenmemesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 88 ve 89 uncu maddeleri gereğince tahsili yoluna gidilecektir.

8) İŞİN BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHLERİNİN TESPİTİ

8.1- Özel bina inşaatlarında işin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti

Gerektiğinde, inşaatın başladığı ve bitirildiği tarihin işverence resmî makamlardan alınacak belgelerle kanıtlanması istenebilir. İnşaatın başladığı ve bittiği tarihin resmî belge ile kanıtlanamaması, aksine bir tespit olmadıkça, yapı ruhsat tarihi inşaatın başladığı tarih, inşaatın bitiş tarihi ise işverence Kuruma yapılan başvuruda dilekçe tarihi beyan edilen tarihten itibaren bir ay içerisinde ise beyan edilen tarih, değilse dilekçenin Kuruma intikal ettirildiği tarih olarak kabul edilir. Söz konusu tarihlere işverenlerce itiraz edilmesi durumunda inşaatın başlama ve bitiş tarihleri ile ilgili Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılacak tespit sonucuna göre işlem yapılacaktır.

8.2- İhale konusu işlerde işin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti

Fiilen işin başlangıç ve bitiş tarihlerinin, işverence ihale makamlarından alınacak belgelerle kanıtlanması istenebilir. Bu tarihlerin resmî belge ile kanıtlanamaması hâlinde, aksine bir tespit olmaması durumunda yüklenici tarafından Kuruma müracaat tarihi işin başlama tarihi olarak kabul edilir. İşverence Kuruma yapılan başvuruda dilekçe tarihi beyan edilen tarihten itibaren bir ay içerisinde ise beyan edilen tarih, değilse dilekçenin Kuruma verildiği tarih işin bitiş tarihi olarak kabul edilir.

9) ARAŞTIRMA VE RE'SEN YAPILACAK İŞLEMLERDE ORTAK HÜKÜMLER

9.1- Araştırma yapılırken, ihale konusu işlerde kesin kabulün ya da geçici kabulün noksansız yapıldığı, özel nitelikteki inşaat işyerlerinde de inşaatın bitirildiği tarihe kadar Kuruma bildirilmiş olan işçilik miktarı dikkate alınır. İşin başlangıç tarihinden önce ve bitim tarihinden sonra yapılan bildirimler araştırma işleminde dikkate alınmaz. Ancak, aksine tespit yoksa iptali de yapılmaz.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun "Ağır ve Tehlikeli İşler" başlıklı 85 inci maddesine istinaden 16/6/2004 tarihli ve 25494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği, 8/2/2013 tarihli, 28553 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile 30/12/2012 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu nedenle, bundan böyle asgari işçilik araştırması ile ilgili olarak yapılacak işlemlerde, kadın sigortalıların çalıştırılmadıklarına ilişkin herhangi bir tespit bulunmadığı sürece söz konusu kişiler için yapılmış olan bildirimlerin araştırma işleminde dikkate alınması gerekmektedir.

Ayrıca, ilişiksizlik belgesi verilmesi aşamasında, ihale konusu işlerin ve özel nitelikteki inşaat işlerinin bitirilmiş olduğu, dolayısıyla fiili tespit yapılamayacağı hususları dikkate alınarak kadın sigortalıların çalışmalarının fiili olup olmadığına ilişkin aksine bir ihbar veya şikayet olmadığı sürece denetim isteminde bulunulmaması gerekmektedir. **(Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)**

9.2- İhale konusu işlerde idarece (ihale makamınca) müteahhide kısmen malzeme verilmesi veya akreditif bedeli ödenmesi halinde, bu durum asgari işçilik oranını değiştirebileceğinden, asgari işçilik oranı Tebliğ eki listede olsa bile konu, gerekli belgelerle (imalat ve birim fiyatlarını gösterir son hakediş raporu, iş bitirme belgesi, fatura, ibraz edilebiliyorsa sözleşme, idarece verilen malzemenin miktarı ve bedelini gösterir belge, fiyat analizleri zaptı vb.) söz konusu belgelerin her bir sayfası mutlaka ihale makamınca onaylanmış veya aslının ünitelerimizce görülmesini müteakip ilgili belge üzerine “aslı görülmüştür” şeklinde şerh düşülüp, yetkililerce imzalandıktan sonra asgari işçilik oranının tespiti amacıyla **(Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)** ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek intikal ettirilecektir.

9.3- Ünitece ihale konusu işlerde yapılan araştırma sonucunda tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlarca yapılan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde ise hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, faaliyet süresinin son ayına mal edilerek tahakkuk ettirilmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ olunur. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödeneceğinin ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılması istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi hâlinde, borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.

9.4- Ünitece hesaplanan borcun yapılan tebligata rağmen ödenmeyeceğinin bildirilmesi veya tebligatta belirtilen sürede bildirimde bulunulmaması durumunda, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılır.

9.5- Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılmasına başlandıktan sonra inceleme sonucuna göre işlem yapılır. Ancak, denetim ve kontrole başlanmakla birlikte, işverenin borcu ödeyeceğine ilişkin üniteye yazılı taahhüdünü içeren başvurusu üzerine, ünitenin bu isteği ön kabulü, ünite tarafından denetim isteminin geri çekilmesi talebinin ilgili Grup Başkanlığının veya Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının uygun bulması koşuluyla inceleme durdurulur ve borç kesinleşir. **(Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)**

9.6- İşyerleri hakkında ünitece araştırma yapılmış olması, gerektiğinde Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti hususunda inceleme yapılmasına engel oluşturmaz. Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca sonradan inceleme yapılması durumunda, daha önce ödenmiş prim ile varsa gecikme cezası ve gecikme zammı tutarı, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarı üzerinden hesaplanan ve Kuruma ödenmediği anlaşılan prim ile varsa gecikme cezası ve gecikme zammından mahsup edilir.

9.7- Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca yapılan incelemede işin yürütümü için gerekli olduğu saptanan asgari işçilik miktarının Kuruma bildirilmediğinin veya eksik bildirildiğinin tespiti hâlinde, bildirilmeyen tutar, hangi aylara ait olduğu hususunda bir tespit varsa o aylara; tespit yoksa faaliyette bulunulan son aya mal edilir ve 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi de dikkate alınarak gerekli işlem yapılır.

9.8- İşyerlerinde;

9.8.1- Fiilen veya işyeri kayıtlarından tespit edilecek her türlü bilgiden ya da kamu idareleri ile 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar tarafından düzenlenen belge veya bilgilerden, çalıştığı tespit edildiği hâlde bu çalışmalarını Kuruma bildirilmeyen veya eksik bildirilen,

9.8.2- Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığına veya eksik ücret ödendiğine dair belgeleri Kuruma verilmeyen veya verilen bu belgeler Kurumca geçerli sayılmayan sigortalılar ile ilgili olarak düzenlenmesi gereken, sigortalı işe giriş bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgesi üniteye yapılacak bir ay süreli tebligat ile ilgili işveren veya alt işverenden istenir. Söz konusu belgeler, yapılan tebligata rağmen verilmediği takdirde üniteye re'sen düzenlenir.

9.9- Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından yapı (inşaat) ruhsatlarının birer nüshası veya tasdikli fotokopisinin ya da ruhsattaki bilgileri gösteren listelerin ünitelerimize düzenli olarak gönderilip gönderilmediği hususu her ay kontrol edilecektir.

9.10- Yapı (inşaat) ruhsatlarının ünitelerimize intikali üzerine, öncelikle ruhsatta belirtilen inşaatın Kurumumuzda tescilli olup olmadığı araştırılacak, söz konusu inşaat işyeri tescilli değilse, bu durumda inşaata başlanılmış olup olmadığı bildirilmesi, başlanılmış ise 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca işyeri bildirgesi verilmesi gerektiği iadeli taahhütlü bir yazı ile yapı (inşaat) sahibine bildirilecek ve sonucuna göre işlem yapılacaktır.

9.11- 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesine, ihale konusu işle ilgili işverenin, Kuruma prim ve gecikme zammı borcu bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesi ibraz edilmedikçe, işverene ait kesin teminatın iade edilmeyeceği öngörülmüştür.

Bu hükme göre, ihale konusu iş ile ilgili teminatın iade edilebilmesi ve özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı yapı kullanma izin belgesi alınabilmesi için münhasıran bu işyerleri ile ilgili olarak işverenlerin Kurumumuza borçlarının bulunmaması gerekmektedir.

9.12- 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre, özel nitelikteki bina inşaatları ile ilgili olarak yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce, ilgililerden bu bina inşaatı işyerinden dolayı Kuruma borçlarının olmadığına dair Kurumca düzenlenmiş bir belgenin istenmesi zorunludur.

Bu nitelikteki işyerlerinden dolayı yapı sahiplerince Kurumumuza borçlarının bulunmadığına dair bir belgenin verilmesinin istenilmesi halinde, yalnızca bu bina inşaatı işyerinden dolayı Kurumumuza sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, idari para cezası, Kuruma yeterli işçiliğin bildirilmemiş olması nedeniyle işin 01/05/2004 tarihinden önce veya sonra bitmiş olup olmadığı üzerinde durulmaksızın Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurunun raporuna istinaden ünitelerimizce tahakkuk ettirilmiş olan prim borcu (idari aşamada kesinleşmemiş olsa bile), eğitime katkı payı, özel işlem vergisi, damga vergisi, tasarrufa teşvik kesintisi ve katkı tutarı, konut edindirme yardımı ve bunlara ilişkin gecikme zammı ve faiz borçlarının olup olmadığına bakılacak ve borçlarının bulunmaması kaydıyla kendilerine veya ihale makamlarına Kurumumuza borçlarının bulunmadığına dair verilecek ilişiksizlik belgesinin mutlaka **soğuk damgalı olmasına dikkat edilecektir.**

Söz konusu işyerlerinden dolayı ön inceleme, değerlendirme ve araştırma sonucunda Kurumumuza bildirilmediği anlaşılan fark işçilik üzerinden hesaplanarak işverene tebliğ edilen

ve işverence ödenmesi kabul edilmeyen tutar ise borç kapsamına dahil edilmemekle birlikte, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti amacıyla müfettişlik incelemesi istenilerek sonuçlanıncaya kadar işverene borcunun olmadığına dair yazı verilmeyecektir. Öte yandan, bu tür yazılara ihalelere girmek için kullanılmayacağına ve ibra anlamına gelmediğine dair şerh konulacaktır. İhale konusu işle ilgili kesin teminat, Kurumca düzenlenmiş soğuk damgalı ilişkisizlik belgesi işveren tarafından idareye ibraz edilmediği sürece iade edilmeyecektir.

İlişkisizlik belgesinin düzenlenebilmesi için, işverenlerin, ihale konusu işle ilgili sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, fark işçilik üzerinden hesaplanan prim, damga vergisi, eğitime katkı payı ve özel işlem vergisi ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ilerinden oluşan borçların bulunmaması gerekmektedir.

İhale konusu işin, devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yaptırılmış olması halinde ise, işyerinin ihale konusu işin başlayıp bitirildiği sürelerdeki sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, fark işçilik üzerinden hesaplanan prim, damga vergisi, eğitime katkı payı ve özel işlem vergisi ile bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer fer'ilerinden oluşan borçlarının bulunmaması icap etmektedir.

İşveren tarafından, idareye, ihale konusu işle ilgili borcunun bulunmadığına dair ilişkisizlik belgesinin ibraz edilmemesi halinde, İdare, kesin teminatın mevzuatına göre kısmen veya tamamen iadesi imkanının başladığı tarihten itibaren onbeş gün içinde, işverenin Kuruma ihale konusu işten dolayı borcunun olup olmadığını sorarak, borcunun bulunmaması halinde ilişkisizlik belgesinin düzenlenmesini yazı ile isteyecektir.

9.13- İhale konusu işin eksik kalan kısmının sonradan düzenlenen sözleşmeye istinaden işi devir alan tarafından yapılması ve üstlenilen bu kısım için ayrıca teminat alınması halinde, işin devrine idarece muvafakat edildiğine ilişkin yazılı sözleşmenin ibraz olunması kaydıyla, bu nitelikteki sözleşmede, işin önceki kısımlarından dolayı işi devir alanın sorumluluğunun bulunduğu hususunda herhangi bir hükme yer verilip verilmediği üzerinde durulmaksızın, işi devir alan adına ayrıca işyeri dosyası açılarak eksik kalan kısımlar ile ilgili işlemler yeni dosyadan yürütülecektir.

9.14- İhale konusu ve özel bina inşaatı işyerlerinde ünitece yapılan ön değerlendirme işlemi sonucunda hesaplanan fark işçilik tutarının yasal süresinde ödenmemesi halinde gecikme zammı ve gecikme faizi tahakkuk ettirilir.

9.15- Kurum tarafından hazırlanarak Resmi Gazetede yayımlanan SGK Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğ'in eki listede asgari işçilik oranı bulunmayan işler ile idarece akreditif bedeli ödenmek ya da ihale bedeli dışında kısmen veya tamamen malzeme verilmek suretiyle yaptırılan işlere ait asgari işçilik oranları, Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca tespit edilecektir. Ayrıca, oranı belli olmayan işler hakkında üniteler veya meslek mensupları ya da Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılacak işlemlerde, listede benzer bir iş için belirlenmiş olan oran dikkate alınamayacağı gibi, daha önce Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca başka bir işyerinde yapılan benzer iş dolayısıyla belirlenmiş olan oran da dikkate alınamayacaktır.

Diğer taraftan, Tebliğ eki asgari işçilik oranlarını gösterir listede, bazı işkollarının asgari işçilik oranları eski oranlara göre düşmüş, bazıları ise yükselmiş olduğundan, Tebliğin yayımlandığı tarihten önce başlayıp Tebliğin yayımlandığı tarihten sonra biten/bitecek olan işlerle ilgili

olarak Kurumca yapılmış olan işlem kesinleşmemiş olmak kaydıyla, eski oranla yeni oran kıyaslanarak düşük olan orana göre işlem yapılacaktır.

9.16- İhaleli işler ile özel bina inşaatı işyerleri işverenlerine, Kuruma prim borçlarının bulunmadığını gösteren ilişiksizlik belgesinin verilmesinde, 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre yetki verilmiş serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda Kuruma bildirildiği tespit edilen işçilik tutarlarının uygunluğu, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, esas alınabilir.

Usûl ve esasları Kurumca belirlenmiş hesaplama yöntemine uygun olarak serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen rapor ile Kuruma yeterli işçilik bildirilmediği anlaşılan işyeri ve işverenlerinin, tespit edilen fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak prim, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarını 102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca verilecek idarî para cezaları ile birlikte ödemeleri kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilebilir.

Özel bina inşaatı işyerleri ile ilgili olarak serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından usulüne uygun olarak düzenlenerek Kurumumuza ibraz edilen raporlarda Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olduğunun belirtilerek, ilişiksizlik belgesinin düzenlenmesi hususunda öneride bulunulması halinde, işverenin Kurumumuz kayıtlarına göre borcu da yoksa kendisine bu nitelikte bir belge verilecektir.

3568 sayılı Kanuna göre meslek mensubu sayılanların, ihaleli işler ile özel bina inşaatı işleri ile ilgili yazacakları raporlara ilişkin usul ve esaslar için Kurum tarafından hazırlanarak Resmi Gazetede yayımlanan Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler İle Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınacaktır.

9.17- Serbest bölge veya organize sanayi bölgesi müdürlüklerince düzenlenen yapı ruhsatnamelerinde kayıtlı inşaatın, ruhsatnamedeki yapı sınıf ve grupları ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetlerini gösterir listede yer alan yapı sınıf ve gruplarının uyuşmadığı, bu bölgeler içinde farklı nitelikte ve özellikteki inşaatlar için tek ruhsat verildiği, özel bina inşaatları ile ilgili asgari işçilik uygulamasında Kurumca işlemlere esas alınan yapı sınıf ve grubuna işverenlerce itirazda bulunulduğu durumlarda;

9.17.1- Serbest bölge veya organize sanayi bölgesinde, kullanım amaçları, nitelikleri ve özellikleri birbirinden farklı birden fazla yapı için tek ruhsat verilmiş (örneğin; sanayi tesisi, idare binası, sığınak, hangar ve diğer yardımcı tesislerin aynı ruhsat içinde değerlendirilmiş) olması halinde, her bir yapının kullanım amacı, niteliği ve özellikleri dikkate alınarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetlerini gösterir listeden belirlenecek yapı sınıf grupları esas alınarak her yapı için ayrı ayrı hesaplama yapılarak tek değerlendirme yapılacaktır.

9.17.2- Kullanım amaçları, nitelikleri ve özellikleri birbirinden farklı birden fazla yapı için tek ruhsat verildiği durumlarda, her yapının başlama ve bitiş tarihleri Genelgenin 8 inci bölümünde yapılan açıklamalara göre belirlenecektir. Resmi belgelerle kanıtlanması halinde ise yapıların başlama ve bitiş tarihlerinin tespitinde, bu belgelerdeki tarihler esas alınarak işlem yapılacaktır.

9.17.3- Özel bina inşaatı işyerleri ile ilgili yapılacak asgari işçilik uygulamasında bina maliyetinin hesaplanması sırasında, yapının kullanım amacı, niteliği ve özellikleri dikkate

alınarak, inşaatın ruhsatnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca (**Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge**) yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetlerini gösterir listede kayıtlı yapının sınıf ve grubunun farklı olduğunun anlaşılması halinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim maliyet listesindeki yapı sınıfı ve grubu esas alınacaktır. Bu işleme karşı işverenlerce itiraz edilmesi durumunda;

Öncelikle yapının kullanım amacı, niteliği ve özelliklerinin tespiti için konu Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına intikal ettirilecek ve anılan memurlarca düzenlenecek olan raporlardaki tespitlere istinaden, asgari işçilik uygulamasına ilişkin ön değerlendirme ya da araştırma işleminde esas alınması gereken yapı sınıf ve grubu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyet listesinden ünitelerimizce belirlenecektir.

Ünitelerimizce, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitler sonucu belirlenmiş olan yapı sınıf ve grubuna da işverenlerce itiraz edilmesi halinde, bu defa itiraza konu inşaatın yapı sınıf ve grubunun Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyet listesinden belirlenmesi amacıyla, konuya ilişkin gerekli bilgi ve belgeler (işverenin itiraz dilekçesi, rapor, ünite görüşü vs.) ünitenin bağlı olduğu asgari işçilik tespit komisyonuna gönderilerek gönderilecek ve ünitelerimizce de anılan Komisyonun görüşü doğrultusunda işlemler sonuçlandırılacaktır.

9.18- Gerek ön değerlendirme gerekse araştırma işlemleri sırasında bazı inşaatların yapı ruhsatnamelerinde kayıtlı nitelikleri dikkate alındığında, ruhsatnamede kayıtlı yapı sınıf ve gruplarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan listede kayıtlı yapı sınıf ve gruplarından farklı olduğu veya doğalgazlı olarak inşa edilen yapıların hangi yapı sınıf ve grubunda değerlendirileceği ya da aynı yapı ruhsatında yer alan farklı mekanların ayrı ayrı mı, yoksa yalnızca bir yapı sınıf ve grubunda mı değerlendirileceği konusunda, yapılacak işlemlerde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulacaktır;

9.18.1- Dört kat üzerindeki (beş ve daha fazla katlı) konutlar bina yüksekliği 21.50 metreyi aşmamak kaydıyla, kalorifersiz olarak yapılmış olsalar dahi, bu yapılarda imar mevzuatına göre asansör yapılması zorunlu olduğundan **III. sınıf B grubunda**, bina yüksekliği 21.50 metreyi aşan asansörlü ve/veya kaloriferli apartman tipi konutlar ise, **IV. sınıf A grubunda** değerlendirilecektir.

Kat sayısı beş ve üzerinde olup doğalgazlı olarak inşa edilen ve yüksekliği 21.50 metreyi aşmayan konutlar **III. sınıf B grubunda**, 21.50 metreyi aşan konutlar ise **IV. sınıf A grubunda** yer aldığından, doğalgazlı olarak inşa edilen bu nitelikteki konutların kaloriferli olarak yapılmış olup olmadığı hususunda tespit yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

9.18.2- Bina yüksekliği 21.50 metreyi aşmayan beş kat ve üzerindeki konutlarda, kod altında kalan bodrum katların iskana yönelik olarak inşa edilmiş olması ve bodrum kat veya katlarla birlikte kat sayısının beşin üzerinde olması halinde, kat sayısının tespitinde, iskana yönelik inşa edilen bodrum katlar da dikkate alınacaktır.

Bu itibarla, bodrum kat veya katlarla birlikte kat sayısının beş kat ya da daha fazla olduğu ve yapı ruhsatında da III. sınıf A grubunda gösterilen konutlarda, bodrum katların iskana yönelik olarak inşa edilip edilmediği (kapıcı daireleri de dahil olmak üzere) hususu resmi bir yazı ile işverenlerden sorulacaktır.

9.18.2.1- İşverenlerce, bodrum kat veya katların iskana yönelik olarak inşa edildiğinin bir dilekçe ile beyan edilmesi halinde, bu nitelikteki konutlar **III. sınıf B grubunda**,

9.18.2.2- Bodrum katların iskana yönelik olarak inşa edilmediğinin beyan edilmesi halinde ise, durumun resmi kurum ve kuruluşlardan alınan resmi belge ile kanıtlanması istenilecek, resmi belge ile kanıtlanamaması durumunda, ünite görevli Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları vasıtasıyla, bu katların iskana yönelik olarak inşa edilip edilmediği tespit edilecektir. Bu tespit sonucunda da bodrum kat veya katlarının,

- İskana yönelik olarak inşa edildiğinin tespiti halinde **III. sınıf B grubu**,
- İskana yönelik olarak inşa edilmediğinin tespiti halinde ise **III. sınıf A grubu**, birim metrekare maliyet bedelleri esas alınmak suretiyle işlem yapılacaktır.

9.18.3- Kalorifersiz olduğu halde asansörlü olan konut yapıları, kat sınırlamasına bakılmaksızın yüksekliği 21.50 metreyi aşmamak kaydıyla **III. sınıf B grubunda** değerlendirilecektir.

9.18.4- Doğalgazlı olarak inşa edildiği halde yapı ruhsatnamelerinde III. sınıf A grubunda gösterilen ve **kat sayısı dört ve altında olan** konutlarda, kalorifer tesisatının mevcut olup olmadığı bir yazı ile işverenlerden sorulacaktır. İşverenlerce,

9.18.4.1- Kalorifer tesisatı bulunduğu beyan edilmesi halinde **III. sınıf B grubunda**,

9.18.4.2- Kalorifer tesisatının mevcut olmadığının beyan edilmesi halinde ise, ünite görevli Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları vasıtasıyla, kalorifer tesisatı edilip edilmediği tespit edilecektir. Bu tespit sonucunda da,

- Kalorifer tesisatının yapılmış olduğunun anlaşılması halinde **III. sınıf B grubu**,
- Kalorifer tesisatının yapılmamış olduğunun anlaşılması durumunda ise **III. sınıf A grubu**, birim metrekare maliyet bedelleri esas alınacaktır.

9.18.5- Yapının mimarlık hizmetlerine esas olan sınıf ve grubunu, bir blokta bulunan **farklı mekanları dikkate almaksızın** belirlenmektedir.

Bu bakımdan, yapı ruhsatnamelerine göre farklı mekanlardan oluştuğu anlaşılan yapılar, bundan böyle yapılacak işlemlerde bir bütün olarak dikkate alınacak ve yalnızca bir yapı sınıf ve grubunda değerlendirilecektir.

Yalnızca bir yapı sınıf ve grubunun belirlenmesi sırasında da inşaatın yapı ruhsatnamesinde kayıtlı nitelikleri ve yapının kullanım amacı dikkate alınacaktır.

Örneğin, kullanım amacı; mesken, dükkan ve depo, yapı sınıf ve grubu da; III-A, III-B ve I-B olarak belirtilmiş yapı ruhsatında, yapının esas alınacak sınıf ve grubunun belirlenebilmesi için yapının nitelikleri incelenecek olup, yapının kaloriferli veya asansörlü olarak inşa edilip edilmediğine veya kat sayısının beş veya üzerinde olup olmadığına ya da doğalgazlı olarak inşa edilip edilmediği gibi kıstaslara bakılacaktır.

Buna karşın, birden fazla bloktan oluşan özel bina inşaatları için tek işyeri dosyasının açılmış olması ve blokların niteliklerinin veya kat sayısının ya da yüksekliklerinin birbirinden farklı olması durumunda, ön değerlendirme ve araştırma işlemi, nitelikleri itibarıyla yapı sınıf ve grupları farklı olan bloklar için ayrı ayrı yapılacaktır.

9.18.6- Yüksekliğe göre yapı sınıf ve grubunun belirlenmesi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetleri hakkındaki tebliğ çalışmalarında sınıfı veya grubu değiştirilen yapılar (Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

9.18.6.1-Yüksekliğe göre yapı sınıf ve grubunun belirlenmesi

Yapı yüksekliği, yol kotu altında kalan (± 0.00 kotu altında kalan) kat veya katlar ile yol kotu üstünde kalan (± 0.00 kotu üstünde kalan) katların yüksekliklerinin toplamından oluşmaktadır. Yapı yüksekliği, yapının sınıfı ve grubunu değiştirmekte dolayısıyla asgari işçilik araştırmasında maliyeti etkileyen bir unsur olarak önem arz etmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca;

-15/02/2005 tarihli ve 25728 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2005 yılı yapı yaklaşık birim maliyetleri hakkındaki Tebliğ ile yüksekliği 21.50 metreyi aşan kaloriferli ve/veya asansörlü apartman tipi konutlar 2005 yılı Tebliğinin yayımı tarihinden itibaren IV. sınıf A grubunda,

-10/03/2007 tarihli ve 26458 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2007 yılı yapı yaklaşık birim maliyetleri hakkındaki Tebliğ ile yüksekliği 50.50 metreyi aşan yapılar 2007 yılı Tebliğinin yayımı tarihinden itibaren V. sınıf A grubunda,

-24/04/2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2013 yılı yapı yaklaşık birim maliyetleri hakkındaki Tebliğ ile yüksekliği 51.50 metreyi aşan yapılar 2013 yılı Tebliğinin yayımı tarihinden itibaren V. sınıf A grubunda, yer almaktadır.

Buna göre, özel nitelikteki bina inşaatları ile ilgili olarak Kuruma yeterli işçiliğin bildirilmiş olup olmadığına ilişkin yapılacak araştırma ve incelemeler sırasında;

-Yapı yüksekliği 21.50 metreyi aşan ve 15/02/2005 tarihinde yayımlanan 2005 yılı tebliğinden önce alınan ruhsata istinaden, asansörlü ve/veya kaloriferli apartman tipi konutlar için ayrıca yapı sınıf ve grubu belirlenmediğinden bu özellikte bir inşaat için III. sınıf B grubu; 15/02/2005 tarihinden sonra alınan ruhsata istinaden ve yüksekliği 21.50 metreyi aşan apartman tipi konut inşaatı için ise IV. sınıf A grubu,

-Yüksekliği 50.50 metreyi aşan ve 10/03/2007 tarihinde yayımlanan 2007 yılına ait yapı yaklaşık birim maliyetleri tebliğinden önce alınan ruhsata istinaden yapılan yapılar için ayrıca yapı sınıf ve grubu belirlenmediğinden bu özellikte bir inşaat için ruhsatın alındığı tarihteki birim maliyet tebliğinde yer alan yapı sınıf ve grubu,

-10/03/2007 tarihinden sonra alınan ruhsata istinaden yapı yüksekliği 50.50 metreyi aşan inşaatlar için V. sınıf A grubu,

-24/04/2013 tarihinden sonra alınan ruhsata istinaden yapı yüksekliği 51.50 metreyi aşan inşaatlar için V. sınıf A grubu, esas alınacaktır.

Diğer taraftan, yapılacak araştırma ve inceleme işlemlerinde yapı yüksekliği 21.50 metreyi aşan yapıların IV. sınıf A grubunda yer alabilmesi için yapının kullanım amacının apartman tipi konut olması gerekmektedir. Bu nedenle, yapı yüksekliği 21.50 metreyi aşan ve kullanım amacı apartman tipi konut olmayan yapılar için ruhsatın alındığı tarihteki birim maliyet tebliğinde yer

alan yapı sınıf ve grubu dikkate alınacaktır. Öte yandan, 2007 yılına ait birim metrekare maliyetlerine ilişkin tebliğin yayımlandığı tarihten sonra alınan ruhsata istinaden yapılan ve yapı yüksekliği 50.50 metreyi aşan yapılar 24/04/2013 tarihine kadar kullanım amacı ne olursa olsun V. sınıf A grubunda değerlendirilecektir.

Hal böyle olmakla birlikte, 2007 yılına ait birim metrekare maliyetlerine ilişkin tebliğin yayımlandığı tarihten sonra alınan ruhsata istinaden yapılan ve yapı yüksekliği 51.50 metreyi (dahil) aşmayan yapıların 2013 yılı birim metrekare maliyetlerine ilişkin tebliğinin yayımından önce V-A üzerinden yapılan hesaplama sonucunda çıkan fark işçilik borcunun idari aşamada kesinleşmemiş olması kaydıyla (yüksekliği 51.50 metreyi aşmayan yapılar) bu özellikte bir inşaat için birim maliyet listesinde yer alan yapı sınıf ve grubuna ilişkin metrekare maliyet bedeli üzerinden işlem yapılacaktır.

9.18.6.2- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan yapı yaklaşık birim maliyetleri hakkındaki tebliğ çalışmalarında sınıfı veya grubu değiştirilen yapılar

Yapı yaklaşık birim maliyetlerine ilişkin tebliğlerde, “önceki tebliğlere göre yapı sınıfı ve grubu belirlenmiş mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde; belirlendiği yılın tebliğindeki yapı sınıfı ve grubu değiştirilmeksizin tebliğinde karşılığı olan tutar esas alınmak suretiyle hesap yapılacağı” açıklanmış bulunduğundan, ruhsatın alındığı tarihteki yapı sınıf ve grubu sonradan değişen inşaatlar için ruhsat tarihindeki yapı sınıf ve grubu esas alınmak suretiyle hesaplama yapılacaktır.

Bununla birlikte, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 111 inci maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesi gereği, inşaatın sınıfı veya grubunun, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan listede daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesi yönünde yapılan değişikliklerin, araştırma veya inceleme işlemi sonucu tespit edilen borcun kesinleşmesine kadar dikkate alınacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır. Tebliğ ve Yönetmeliğin yukarıda belirtilen hükümleri gereğince, ruhsat tarihindeki yapı sınıfı ve grubu ile işin bittiği tarihteki yapı sınıf ve grubunun farklı olması halinde ruhsat tarihindeki yapı sınıfı ve grubu esas alınarak bina maliyeti hesaplanacak olmakla birlikte işin bitim tarihinde, inşaatın yapı sınıfı ve grubunun daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmiş olması durumunda, bu işe ilişkin fark prim borcunun idari aşamada kesinleşmemiş olması koşuluyla işverenin lehine olan söz konusu değişikliğe göre işlem yapılacaktır. Buna göre, özel nitelikteki inşaatın, yapı sınıfı ve grubunda değişiklik içeren tebliğin yayımı tarihinden sonra bitirilmiş veya önce bitirilmiş olmasına rağmen fark prim borcunun idari aşamada kesinleşmemiş olması durumunda daha düşük olan yapı sınıf ve grubu üzerinden işlem yapılması gerekmektedir.

Örnek 1: 4 yıldızlı oteller, 2009 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliğinde IV. sınıf B grubunda yer aldığı halde, 2010 ila 2013 yıllarına ait Yapı Yaklaşık Birim Maliyet Tebliğlerinde V. sınıf B grubunda yer almaktadır. Buna göre, 07/05/2009 tarihinde yapı ruhsatı alınan ve 10/05/2013 tarihinde bitirilmiş olan 4 yıldızlı otel inşaatının araştırma işleminde, yapı ruhsatında yer alan yapı sınıf ve grubu (IV- B) esas alınacaktır.

Örnek 2: 51.40 metre yapı yüksekliğindeki apartman tipi konut inşaatına 01/10/2010 tarihli ruhsata istinaden 28/11/2010 tarihinde başlanıldığı, yapı sınıfı ve grubunun 2010 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliğine istinaden V-A olduğu ve söz konusu inşaatın 01/12/2012

tarhinde bitirildiği varsayıldığında, yapı sınıf ve grubunun, fark prim borcunun 2013 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliğinin yayımlandığı tarih olan 24/04/2013 tarihinden önce;

-Kesinleşmemiş olması halinde IV-A,
-Kesinleşmiş olması halinde ise V-A,
olarak işleme alınması gerekmektedir.

9.19- Biten bir binanın bağımsız bölümlerinin satın alınması: İşverenlerden, biten bir binanın bağımsız bölümlerini satın alan bazı kişilerin, işveren konumunda olmamalarına karşılık satın aldıkları bölümler için yapı kullanma izin belgesi alabilmek amacıyla Kurumumuza başvurarak ilişiksizlik belgesi istemekte, ancak işveren konumunda olmamalarına ve işverenin Kuruma borçlu bulunmasına bağılı olarak, bunlara ilişiksizlik belgesi verilmediğinden bu kişilerin mağdur oldukları görülmektedir.

Bu kişilerin mağdur olmaması ve ayrıca işverenlerin inşaat işyerlerinden dolayı Kurumumuza olan prim borçlarının kısmen de olsa tahsiline olanak sağlanması açısından, işverenlerden biten bir binanın bağımsız bölümlerini satın alanlara, bunu kanıtlamaları kaydıyla ve istekleri halinde, ilişiksizlik belgesi verilebilmesi uygun görülmüştür.

Ancak, bunun için ödeme tarihine kadar hesaplanacak gecikme zamları ile birlikte hem prim borcunun, hem de (araştırma) sonucunda hesaplanan fark tutarın, satın alınan bağımsız bölüme düşen kısmının, ilişiksizlik belgesi isteyen kişilerce işveren nam ve hesabına ödenmiş olması gerekmektedir.

Söz konusu tutarların satın alınan bağımsız bölümüne düşen kısmı ise, prim borcu için ayrı, fark tutar için ayrı olmak üzere, bunlara ilişkin tutarların yapının tüm alanına bölünmesiyle çıkan rakamın bağımsız bölümün alanı ile çarpılması sonucu bulunacaktır.

Öte yandan; buna göre verilecek ilişiksizlik belgelerinde, belgenin tüm inşaatı kapsamadığı ve inşaatın hangi bölümü ve ne kadarlık kısmı için verildiğı mutlaka belirtilmelidir.

(Ek: 02/06/2015 tarihli ve 2015-16 sayılı Genelge)

3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinin 10 uncu fıkrası uyarınca, yapının müteahhidi olmayan yapı sahiplerinin talebi üzerine Kurumumuzdan “borcu yoktur yazısı” aranmaksızın iskan ruhsatı veren ilgililer hakkında, 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işlem yapılmayacaktır.

Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi veya İnşaat Yapım Sözleşmesine istinaden tescili yapılmış ancak tamamı ikmal edilmemiş inşaatın bağımsız bölümlerinden yer satın alanların, inşaatın yapılmayan kısımlarının tam tespitinin yapılmış olması kaydıyla, tescil edilen ilk dosyadan inşaatın yapılan kısım ile ilgili hesap edilecek prim borcu ile fark işçilik borçlarının hissesi oranında ve daha sonra adına tescil edilen inşaatın kalan kısımlarına ait prim ve fark prim borçlarının ödenmesi kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilir.

Tek yapı ruhsatı ile birden fazla blok inşaatı yapılması ve işverence talep edilmesi halinde bitirilen her bir blok için ayrı ön inceleme değerlendirme işlemi yapılabilir ve her bir blok için ayrı ilişiksizlik belgesi verilebilir. Bu durumda inşaatın tümünün bitirilmesi halinde ayrıca toplam metrekare üzerinden ön inceleme değerlendirme işlemi yapılmaz. Dolayısıyla daha önce bitirilen ve ilişiksizlik belgesi verilen inşaatların yüzölçümleri son değerlendirmede dikkate alınmaz.

Tek yapı ruhsatı ile bir blok olarak yapılacak inşaatların bitirilen kısımları için ayrı ayrı ilişiksizlik belgesi istenilmesi halinde ilk ilişiksizlik belgesi verildikten sonra müteakip ilişiksizlik belgesi verilmesi aşamasında asgari işçilik ön değerlendirmesi işleminde daha önce ilişiksizlik belgesi verilen kısımlar da hesaplamaya dahil edilir.

9.20- Özel sektör işverenlerinin birbirine karşı taahhüt ettiği işler (Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

Özel sektör işverenlerinin, özel sektör işverenlerine verdiği;

-Özel nitelikteki inşaatlarda, ödenen istihkak tutarı ile inşaatın yüzölçümünün metrekare birim maliyet tutarıyla çarpılması sonucu bulunacak yaklaşık maliyet bedeli mukayese edilerek yüksek olan tutara asgari işçilik oranı uygulanacaktır.

-Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen özel nitelikteki inşaat kapsamına girmeyen işlerde araştırma işleminin ünitelerce yapılmasına Kanunen imkan bulunmadığından, bu kapsamda yaptırılan işlerde son işçilik bildirim tarihleri itibariyle Kurumumuza borcun bulunmaması ve şikayet yada ihbarın olmaması kaydıyla, ilgili dosya memurunun, şefin ve müdür yardımcısının teklifi, il veya merkez müdürünün de onayını taşıyan teftişten sarfınazar tutanağı düzenlenmek suretiyle işyeri dosyasının işlemde kaldırılması gerekmektedir.

9.21- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca ihale konusu işlerle ilgili olarak yapılacak incelemelerde yapılan ihale konusu işin defter değeri ile o işe ilişkin ödenen toplam istihkak tutarı mukayese edilerek yüksek olan tutara işçilik oranı uygulanacaktır.

9.22- İstihkak ödemesi yapılmayan ihale konusu işlerde ilişiksizlik belgesinin verilmesi (Teselsül, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge)

İhale konusu olan ancak istihkak ödemesi yapılmayan yap-işlet, yap-işlet-devret modeli, kar paylaşımı (satış bedelinin belirli yüzdelerle ihale makamı ve yüklenici tarafından paylaşılması vb.), kat karşılığı ya da arsa verilmesi şeklinde yapılan inşaat işlerinde araştırma işleminin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan yapı yaklaşık metrekare birim maliyet bedellerinin uygulanmasına imkan verecek olması halinde, inşaatın metrekaresi ile metrekare birim maliyet bedelinin çarpılması sonucu hesaplanacak maliyet tutarına asgari işçilik oranı uygulanmak suretiyle yapılması gerekmektedir.

İhale konusu olup yükleniciye herhangi bir bedel ödenmeksizin yaptırılan yıkım/söküm işlerinde ise yıkımı sökümü yapılan hurda malzeme, yükleniciye yapılan işin karşılığı verilmekte ya da hurda malzemenin fiyatının yapılan işin değerinden daha yüksek olması halinde yüklenici tarafından ihale makamlarına bir bedel ödenmek suretiyle işlem yapılmaktadır.

Bu durumda, ihale makamlarınca istihkak ödenmeksizin;

-Çıkan hurda malzeme karşılığında yapılan yıkım/söküm işlerinde, hurda malzemenin bedeli yaptırılan işin maliyetini karşıladığından bu tutar üzerinden,

-Yüklenici tarafından çıkan hurda malzeme karşılığında ihale makamlarına bedel ödenmek suretiyle yapılan yıkım/söküm işlerinde, ihale makamlarınca bildirilen tutarların içinde hurda malzemenin satış bedelinin de bulunması halinde işverence hurda malzeme için ödenen bedel dikkate alınmaksızın sadece yıkım/söküm gibi işçilik içeren işlerin maliyet bedeli üzerinden,

araştırma işlemi yapılacaktır. Araştırma işlemine esas bu tutarlar ihale makamlarından Ek:11(15 nolu soru) matbu formu ile istenilecektir.

İstihkak ödemesi yapılmayan ihale konusu işlerde yukarıda açıklandığı gibi işlem yapılamaması halinde, maliyet tutarının tespitinin yapılabilmesini teminen konunun sosyal güvenlik denetmenine aktarılması, sosyal güvenlik denetmenince işyeri kayıtlarının incelenerek yapılan işin maliyetinin tespit edilmesinden sonra bu maliyete asgari işçilik oranı uygulanmak suretiyle araştırma işleminin yapılması gerekmektedir.

Sosyal güvenlik denetmenince işin maliyetinin tespit edilememesi halinde bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarının tespitini teminen durum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına intikal ettirilecektir.

9.23- Fark işçilik borcunun kesinleşmesi

01/05/2004 tarihinden sonra biten işlerde fark prim borcunun (prim ile gecikme cezası ve gecikme zammının) idari aşamada kesinleşmesi;

-Araştırma işlemine istinaden hesaplanan fark prim borcunun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi veya ödeneceğinin ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılmasının istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi ile,

-Borcun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içerisinde ödenmemesi, ödenmeyeceğinin bildirilmesi, tebligatta belirtilen sürede bildirimde bulunulmaması veya işçilik içeren faturaları bulunduğundan dolayı inceleme talebinde bulunulması durumunda konunun Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına inceleme yapılmak üzere intikal ettirilmesi üzerine, yapılan tespitlere istinaden tebliğ edilen fark prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde itiraz edilmemesi veya süresi içinde yapılan itirazın Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonunca reddine ilişkin kararın tebliğ edilmesi ile,

-3568 sayılı Kanuna göre yetki verilmiş meslek mensuplarınca tanzim edilen rapora istinaden usulüne uygun düzenlenen işyeri kayıtlarından Kuruma bildirilmediği saptanan fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanan borcun bir ay içinde ödenmesi için ünitece yapılan tebligata istinaden işverence borcun bu süreler içinde ödeneceğinin yazılı olarak taahhüt edilmesi ile,

-Meslek mensuplarınca tanzim edilen rapora istinaden hesaplanan fark prim borcunun ödeneceğine ilişkin işverence yazılı olarak taahhütname verilmemesi durumunda ise bu defa konu Rehberlik Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına inceleme yapılmak üzere intikal ettirilecek, inceleme sonucuna göre tebliğ edilen fark prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde itiraz edilmemesi veya süresi içinde yapılan itirazın Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonunca reddine ilişkin kararın tebliğ edilmesi ile,

gerçekleşmektedir.

Buna göre, yukarıda belirtilen hallerde bahse konu borcun ödenmemesi durumunda söz konusu borç, 5510 sayılı Kanunun 88 ve 89 uncu maddeleri gereğince tahsil edilecektir. Diğer taraftan,

asgari işçilik incelemesine ilişkin denetim isteminde bulunulmasına rağmen, işverenin borcu ödeyeceğine ilişkin üniteye yazılı taahhüdünü içeren başvurusu üzerine, ünitenin bu isteği ön kabulü, ünite tarafından denetim isteminin geri çekilmesi talebinin ilgili Grup Başkanlığının veya Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının uygun bulması koşuluyla inceleme durdurulur ve borç kesinleşir.

9.24- İlişiksizlik belgesinin alınmasına ilişkin olarak teminat niteliğinde verilen belgeler

Özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlerde işverenler tarafından borçlarını karşılayacak miktarda, bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları ile Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler teminat olarak verildiği takdirde, ünitece ilişiksizlik belgesi verilir. Ancak, Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu belgeler anaparaya tekabül eden satış değerleri üzerinden teminat olarak kabul olunur. Ünitece alınan teminat, en geç verildiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar nakde çevrilerek tahsil edilir.

Teminat gösterilen durumlarda, teminatın, nakde çevrilmesine kadar talepte bulunulması ve teminatın borcu karşılayacak miktarda olması kaydıyla bir defaya mahsus olmak üzere borç 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilebilir.

Tecil ve taksitlendirmenin bozulması halinde, bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde teminat nakde çevrilerek borç tahsil edilir.

9.25- İşçilik oranı tespit edilemeyen işler

Ünitelerimizce, Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından ihale edilen dış protez, MR. görüntüleme, radyoloji, matbaa, gemi yapımı işkollarında yeterli işçilik bildiriminde bulunulup bulunulmadığının tespitini teminen yapılan araştırma işlemleri kapsamında; bu işkollarının, asgari işçilik oranlarına ilişkin tebliğ eki listede tespit edilmiş bir oranının bulunmaması nedeniyle ünitece araştırma işleminin yapılamaması üzerine asgari işçilik komisyonlarına intikal ettirilen ancak, bu dal ile ilgili uzman teknik üyelerinin bulunmaması nedeniyle asgari işçilik tespit komisyonunca da oran belirlenemeyen ve işin yürütümü açısından gerekli olan asgari işçilik tutarının tespiti için Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup başkanlıklarına intikal ettirilen, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup başkanlıklarınca da; bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarının belirlenemeyeceği bildirilen yukarıda ifade edilen işkollarında ihbar, şüphe, şikayet bulunmaması halinde söz konusu işler için bildirilen işçilikle yetinilmesi Kurumumuz Başkanlık Makamının 25/06/2013 tarih 10607501 sayılı Olur'ları ile uygun görülmüştür.

Buna göre, yukarıda belirtilen işlere münhasıran;

-Asgari işçilik oranının belirlenmesi için konunun öncelikle asgari işçilik tespit komisyonuna intikal ettirilmesi,

-Asgari işçilik tespit komisyonunca bu dalda uzman teknik üyelerinin olmaması nedeniyle oran belirlenememesi ve konunun asgari işçilik istişare komisyonunda da değerlendirilmesinden sonra ilgili dalda teknik üyenin olmaması nedeniyle oran belirlenemediğinin üniteye bildirilmesi,

-Ünitece bildirilmesi gereken asgari işçilik tutarının tespiti hususunda konunun Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlıklarına intikal ettirilmesi,

-İlgili Grup Başkanlıklarınca da, müfettişlik bilgi ve birikimi kapsamında, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik tutarının bildirilip bildirilmediği yönünde gerekli her türlü incelemenin yapılmasını müteakip işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik tutarının tespit edilemeyeceğinin bildirilmesi, üzerine yapılan işle ilgili ihbar, şüphe ve şikayetin de bulunmaması durumunda bildirilen işçilikle yetinilmesi yönünde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

9.26- İhale makamları veya ruhsat vermeye yetkili makamlarla yapılacak yazışmalarda kullanılacak matbu formlar

Bilindiği gibi, ihale konusu işlerin veya özel nitelikteki inşaatların bitirilmesi üzerine Kurumumuzca araştırma işleminin yapılabilmesi için gerekli olan bilgi ve belgelerin ilgili ihale makamından / ruhsat veren kurumdan temin edilmesi gerekmektedir Ancak, bu konuda bazı Ünitelerimizce ihale makamlarına / ruhsat veren kurumlara içeriği farklı yazıların yazılması nedeniyle istenilen bilgi ve belgelerin kısa sürede temin edilemediği, birden fazla yazışma yapılmasına ihtiyaç duyulduğu, sonuç itibariyle gereksiz emek ve zaman kaybına yol açıldığı anlaşıldığından, bundan böyle, uygulamada birliğin sağlanması amacıyla hizmet alımı dışındaki ihale konusu işler için Ek:11'deki, işin hizmet alımı ile ilgili olması halinde ise bu defa Ek:12'deki, özel nitelikteki inşaat işleri için Ek:13'deki formlar kullanılacak olup, bu formların 7201 sayılı Kanuna göre tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, ünitelerimizce ihale makamına/ruhsatı düzenleyen kurumlara hitaben düzenlenen barkod numaralı yazıların e-ilişiksizlik uygulamasından alınarak ilgili idareye elden verilmesi ve cevabi yazıların ilgili sosyal güvenlik merkezine gönderilmesi halinde, yeterli işçilik bildiriminde bulunulmuş olup olmadığına ilişkin araştırma işlemine başlanılmaktadır.

İhale makamından veya ruhsat veren kurumdan gerek Kurumumuzca yazılı olarak gerekse işverenlerce e-ilişiksizlik uygulaması kapsamında istenilen bilgi ve belgelerin, söz konusu yazının tebliğ tarihinden / evrak kaydına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde gönderilmemesi halinde anılan kurumlara idari para cezası uygulanacaktır.

Özel nitelikteki inşaatlarla ilgili olarak asgari işçilik araştırmasına esas bilgi ve belgelerin işyeri, dosyasında bulunması halinde ruhsat vermeye yetkili makamların mükerrer yazışmaya meydan verilmeyerek, ilişiksizlik belgesi talep eden işverenlerin işlemleri derhal sonuçlandırılması gerekmektedir.

10) İLİŞİKSİZLİK BELGESİ VERİLME SÜRELERİ

10.1- Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapıldığı belirtilen ihale konusu işlerden dolayı talep edilen ilişiksizlik belgelerine ilişkin işlemler;

10.1.1- Kurumca denetim veya yazışma gerektirmeyen hallerde, talebin Kurum kayıtlarına intikalinden itibaren en geç 10 gün,

10.1.1.1- İl müdürlüğü denetim elemanlarınca denetim yapılmasını gerektiren hallerde;

10.1.1.2- İşverenden defter ve belgelerin istenmesi durumunda anılan defter ve belgelerin (Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge) Sosyal Güvenlik Denetmenine ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay,

10.1.2- Herhangi bir yazışma gerektirmeyen hallerde en geç bir ay,

10.1.3- Kurum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca inceleme yapılmasını gerektiren durumlarda, defter ve belgelerin müfettişe ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç üç ay, içinde sonuçlandırılacaktır.

10.2- Özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı talep edilen ilişiksizlik belgelerine ilişkin işlemler;

10.2.1- Kurumca denetim veya yazışma gerektirmeyen hallerde, talebin Kurum kayıtlarına intikalinden itibaren en geç 10 gün,

10.2.1.1- İl müdürlüğü denetim elemanlarınca denetim yapılmasını gerektiren hallerde;

10.2.1.2- İşverenden defter ve belgelerin istenmesi durumunda anılan defter ve belgelerin (Değişik, 10/12/2013 tarihli ve 2013/41 sayılı Genelge) Sosyal Güvenlik Denetmenine ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay,

10.2.2- Herhangi bir yazışma gerektirmeyen hallerde en geç bir ay,

10.2.3- Kurum Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca inceleme yapılmasını gerektiren durumlarda, defter ve belgelerin müfettişe ibraz süresinin bitiminden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırılacaktır.

11) YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGE VE GENEL YAZILAR

Genelge ekinde yer alan (Ek 1) tabloda belirtilen genelgeler ile genel yazılar bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu genelgeler ile genel yazılar yürürlük dönemlerindeki iş ve işlemlerde kullanılabilir.

Bilgi edinilmesi ve gereğini rica ederim.

DAĞITIM :

Gereği :

Merkez ve Taşra Teşkilatına
Bakanlığına

Bilgi :

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

EKLER DİZİNİ: (Değişik, 10/12/2013 tarihli, 2013/41 sayılı Genelge)

- Ek:1-** Yürürlükten kaldırılacak genelgeler ile genel yazılar tablosu (Dört sayfa)
Ek:2- (10/12/2013 tarihli, 2013/41 sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır.)
Ek:3- “İhale konusu işlerde ilk değerlendirme tutanağı” (Bir sayfa)
Ek:4- “Özel bina inşaatı işlerinde ilk değerlendirme tutanağı” (Bir sayfa)
Ek:5- “İnşaatın ikmal edilen kısmının bina maliyetine oranlarını gösterir cetvel” (İki sayfa)
Ek:6- SPEK Tablosu (Bir Sayfa)
Ek:7- Fark prim borcu tebliğ yazısı (Bir sayfa)
Ek:8- Fark prim borcu ödeme taahhütnamesi (Bir sayfa)
Ek:9- Asgari işçilik oranı tespit yazısı (Bir sayfa)
Ek:10- Asgari işçilik oranı tebliğ yazısı (Bir sayfa)
Ek:11- İhale konusu işlerde ihale makamından bilgi isteme yazısı (İki sayfa)
Ek:12- Hizmet ihalelerinde ihale makamından bilgi isteme yazısı (İki sayfa)
Ek:13- Özel bina inşaatı bilgi isteme yazısı (Bir sayfa)
Ek:14- İhale konusu işlerde teminat iadesi yazısı (Bir sayfa)
Ek:15- Özel bina inşaatlarında ilişiksizlik belgesi yazısı (Bir sayfa)
Ek:16- Kesin teminatın paraya çevrilmesine ilişkin yazı (Bir sayfa)

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
1	24.07.1989	16-20 Ek	Sigorta Primlerinin Hak. Mah. Ed. ve Öd. İle Kesin Tem. İadesi Hakkında Yönetmelikte Yapılan değişiklikler
2	18.09.1992	16-55 Ek	İnşaat ruhsatları ve kullanma izin belgeleri
3	09.04.1993	16-62 Ek	İş Müfettişlerince düzenlenen tutanaklar
4	28.05.1993	16-63 Ek	İdari para cezaları
5	19.07.1993	16-64 Ek	Prim Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Alt ve Üst Sınırları
6	30.07.1993	16-65 Ek	01.08.1993 Tarihinden İtibaren Alınacak Primlerin Hesabında Esas Tutulacak Kazançların Alt Sınır
7	06.09.1993	16-66 Ek	Cüz'i Kurum Alacakları
8	30.09.1993	16-67 Ek	Sonradan Verilen Bildirge ve Bordrolar
9	12.11.1993	16-68 Ek	Miktarları 100.000 Liradan Az Olan Ceza ve Masraflar
10	28.12.1993	16-70 Ek	Durum tespit tutanakları ve kayıt tetkiki
11	03.01.1994	16-71 Ek	Prime Esas Kazancın Alt ve Üst Sınırı
12	03.01.1994	16-72 Ek	Gecikme Zammı Oranı
13	21.02.1994	16-73 Ek	İşyerlerinin Tescil İşleminin Ünitece İptali
14	21.02.1994	16-74 Ek	Maddi Hata ve Mücbir Sebepler
15	28.02.1994	16-75 Ek	Hizmet Tespit Davaları
16	28.02.1994	16-76 Ek	İşkolü Kodu ve Tehlike Sınıfına İtiraz
17	17.03.1994	16-77 Ek	Gecikme Zammı Oranları
18	28.04.1994	16-80 Ek	Kayıt Teftişleri ve İdari Para Cezaları
19	07.07.1994	16-86 EK	İşçilik oranları
20	08.07.1994	16-87 Ek	İşyeri Kayıtlarının 3568 Sayılı Kanun Gereğince Meslek Mensuplarına İnceleme Yetkisi Tanınması
21	03.08.1994	16-89 Ek	Prime Tabi Ödemeler
22	12.08.1994	16-90 Ek	Prime Esas Kazanç İle İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırı
23	18.08.1994	16-91 Ek	Kuruma bildirilmesi gereken asgari işçilik miktarı
24	11.10.1994	16-95 Ek	Asgari işçilik miktarı
25	15.11.1994	16-97 Ek	S.S.İ. Yönetmeliğine Ek Maddeler Eklenmesi
26	21.12.1994	16-98 Ek	İlişiksizlik belgesi
27	10.01.1995	16-100 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
28	11.01.1995	16-101 Ek	Defter tutma sınırları
29	11.01.1995	16-102 Ek	İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi
30	02.03.1995	16-104 Ek	Prime Tabi Ödemeler
31	07.03.1995	16-105 Ek	12 sayılı Tebliğ
32	08.03.1995	16-106 Ek	Durdurulan işlemler (Meslek Mensuplarının rapor y.)
33	07.04.1995	16-107 Ek	1995 yılına ilişkin birim maliyetleri
34	01.09.1995	16-111 Ek	Prime Esas Kazanç ile İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırları
35	12.10.1995	16-114 Ek	Tebliğ e uymayan belediyeler
36	10.11.1995	16-116 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
37	16.11.1995	16-117 Ek	Kamuya Yönelik Hizmet Veren Resmi Kuruluşlara Uygulanan İdari Para Cezası

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
38	17.11.1995	16-118 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
39	21.11.1995	16-119 Ek	Ünite İtiraz Komisyonunun Oluşturulması
40	11.01.1996	16-120 Ek	Defter tutma sınırları
41	14.03.1996	16-123 Ek	İdari Para Cezaları (Kamu Kurum ve Kuruluşları İçin)
42	10.04.1996	16-124 Ek	16-123 Ek sayılı Genelgenin iptali
43	03.05.1996	16-125 Ek	1996 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
44	12.07.1996	16-127 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
45	16.07.1996	16-128 Ek	Hizmet İhalelerinde Teminat İadesi
46	02.08.1996	16-130 Ek	Prime Esas Kazanç İle İdari Para Cezalarının Alt-Üst Sınırları
47	31.10.1996	16-133 Ek	İşçilik oranları
48	13.01.1997	16-135 Ek	Defter Tutma Sınırları
49	29.01.1997	16-136 Ek	Prime Esas Kazancın Alt-Üst Sınırı
50	14.04.1997	16-138 Ek	Prime Esas Kazançlar
51	11.06.1997	16-140 Ek	1997 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
52	10.07.1997	16-142 Ek	Prime Esas Kazançlar
53	10.12.1997	16-149 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
54	12.12.1997	16-150 Ek	İnşaat işyerleri
55	22.12.1997	16-151 Ek	Defter Tutma Sınırları
56	05.01.1998	16-153 Ek	Prime Esas Kazançlar
57	16.01.1998	16-154 Ek	Asgari İşçilik Oranları
58	20.03.1998	16-158 Ek	1998 Yılına İlişkin Birim Maliyetleri
59	31.07.1998	16-165 Ek	Prime Esas Kazançlar
60	16.11.1998	16-175 Ek	Asgari İşçilik Ücreti Oranları
61	08.12.1998	16-178 Ek	Baraj uygulaması dışındaki işler, özel bina inşaatlarında maliyet bedeli
62	08.12.1998	16-177 Ek	Kontrol Memurlarınca Yapılan Durum Tespitleri
63	05.01.1999	16-181 Ek	Prime Esas Kazançlar
64	09.02.1999	16-184 Ek	İhale konusu işler
65	30.04.1999	16-187 Ek	1999 yılına ilişkin birim maliyetleri
66	28.07.1999	16-190 Ek	Prime Esas Kazançlar
67	08.09.1999	16-194 Ek	Teminat
68	11.10.1999	16-197 Ek	Cüz'i kurum alacakları
69	25.11.1999	16-199 Ek	İntikal Hali
70	16.12.1999	16-203 Ek	Asgari işçilik uygulaması
71	06.01.2000	16-205 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları İle Birinci Sınıf Tacirler
72	24.01.2000	16-206 Ek	Yönetmelik Değişikliği
73	24.01.2000	16-207 Ek	Yürürlüğe Giren Yeni Yönetmelik
74	14.02.2000	16-210 Ek	10.000 Liranın Altındaki Tutarlar
75	06.03.2000	16-213 Ek	Yürürlüğe Giren Yeni Yönetmelik
76	10.03.2000	16-214 Ek	2000 yılına ilişkin birim maliyetleri
77	24.04.2000	16-216 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
78	01.05.2000	16-217 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırı

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
79	31.05.2000	16-221 Ek	16-207 Ek Sayılı Genelge Uyarınca Yapılan Tespitlerin Sonuçları
80	05.06.2000	16-222 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
81	17.07.2000	16-224 Ek	Prime Esas Kazancın Üst Sınırı
82	25.07.2000	16-225 Ek	Prime Esas Kazancın Üst Sınırı
83	10.01.2001	16-235 Ek	Prime Esas Kazançlar ve İdari Para Cezaları
84	20.03.2001	16- 238 Ek	Birim maliyet listesi
85	02.05.2001	16-245 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
86	28.05.2001	16-246 Ek	SMMM ve YMM'lerce Düzenlenen Raporlar
87	23.01.2002	16-253 Ek	SMMM ve YMM'lerce Düzenlenen Raporlar
88	25.03.2002	16-260 Ek	Birim maliyet listesi
89	24.04.2002	16-262 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
90	03.07.2002	16-268 Ek	Personel ve öğrenci taşımacılığı işleri
91	03.07.2002	16-267 Ek	İşverene Ait Bilgiler
92	12.07.2002	16-270 Ek	Asgari Ücret ve İdari Para Cezaları
93	20.08.2002	16-272 Ek	İnşaat İşyerlerinde İşin Bitiş Tarihinin Tespiti Hakkında
94	13.01.2003	16-278 Ek	Asgari Ücret, İdari Para Cezaları, İşsizlik Sigortası Primi Oranları
95	24.01.2003	16-280 Ek	İnşaat İşyerlerinde İşin Bitiş Tarihinin Tespiti
96	24.01.2003	16-281 Ek	Nakliye İşlerini Üstlenen Birlik, Kooperatif ve Şirketler
97	28.01.2003	16-283 Ek	Birim maliyet listesi
98	28.04.2003	16-287 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
99	09.06.2003	16-289 Ek	Puantaj Kayıtları
100	09.06.2003	16-290 Ek	50.000 Lira ve Katlarının Küsüratı
101	31.07.2003	16-293 Ek	Sigortalıların Eksik Bildirilen Sürelerinin Belgelenmesi
102	29.01.2004	16-306 Ek	Asgari Ücret ve 506 Sayılı Kanunda Yapılan değ.
103	16.02.2004	16-310 Ek	Yemek paraları ile çocuk ve aile zamları
104	19.02.2004	16-311 Ek	Birim maliyet listesi
105	20.02.2004	16-312 Ek	İhale Konusu İşlerin devri, özel bina inşaatlarının intikali ve konsorsiyumlar
106	13.05.2004	16-318 Ek	Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği
107	22.07.2004	16-322 Ek	Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Oranları
108	10.11.2004	16-323 Ek	Borcu Yoktur ve İlişiksizlik Yazıları ile İşyeri Tescil Kayıtlarının Güncellenmesi
109	11.11.2004	16-324 Ek	İhale Konusu İşlerin Devri
110	04.01.2005	16-328 Ek	Prime Esas Kazanç Sınırları
111	18.02.2005	16-329 Ek	Birim maliyet listesi
112	07.04.2005	16-335 Ek	Temizlik hizmetleri işi işyerlerine uygulanacak olan işkolu kodu ve tehlike sınıfı
113	09.05.2005	16-341 Ek	İnşaat Ruhsatları ve yapı Kullanma izin belgeleri tebliği
114	12.10.2005	16-353 Ek	Asgari İşçilik Oranları
115	27.10.2005	16-355 Ek	Meslek Mensuplarınca (SMMM ve YMM) Düzenlenecek İnceleme Raporları
116	26.12.2005	16-360 Ek	Prime Esas Kazançların Alt ve Üst Sınırları, İdari Para Cezaları

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

SIRA NO	GENELGENİN		KONUSU
	TARİH	SAYISI	
117	06.01.2006	16-361 Ek	01.05.2004 Tarihinden Önce Bitirilen Özel Bina İnşaatları ve İhale Konusu İşler İle Sonradan Verilen Prim Belgeleri
118	23.01.2006	16-362 Ek	Asgari İşçilik Uygulaması
119	02.03.2006	16-364 Ek	Kamu ihale genel tebliğindeki değişiklik
120	14.03.2006	16-365 Ek	İdari Para Cezaları
121	16.03.2006	16-366 Ek	Birim Maliyet Listesi
122	20.04.2006	16-369 Ek	Birim maliyet listesi
123	19.06.2006	16-374 Ek	Asgari İşçilik Oranlarının Tespiti
124	29.06.2006	16-377 Ek	Asgari İşçilik oranları
125	09.04.2007	2007-22 Ek	2007 yılı yapı yaklaşık birim mal., yapıların sınıf ve grupları
126	23.07.2007	2007-65 Ek	İdari Para Cezaları
127	24.03.2009	2009-50 Ek	Birim maliyet listesi
128	25.06.2010	2010-76 Ek	Devamlı mahiyetteki işyeri sigortalıları ile yapılan veya piyasadan hazır halde alınıp satılan mallara ilişkin ihale konusu işlerde ilişiksizlik belgesi

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENEL YAZILAR			
Sıra No	Genel Yazının		
	Tarihi	Sayısı	Konusu
1	02.12.1999	895305	Asgari işçilik uygulaması
2	03.03.1999	152370	Fark işçiliğe ilişkin alınacak taahhütname
3	22.05.2000	373233	Yapı kullanma izin belgeleri
4	13.11.2009	14857233	Yapı sınıf ve grubu
5	05.03.2010	3615156	Yapıların sınıf ve grupları
6	02.04.2013	5772424	Teftiştten sarfınazar edilmesi

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

İHALE KONUSU İŞLERDE İLK DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

.../.../.....

İşyeri Sicil Numarası :
İşyeri Unvanı :
İşverenin Soyadı/Adı :
İşyeri Adresi :
İşin Mahiyeti :
K.K.Alınış Tarihi/K.K. Alınış İşlem Tarihi:
Keşif Bedeli :
İşin Fiilen Başlangıç Tarihi :
İşin Fiilen Bitiş Tarihi.....:
İhale Makamının Adı.....:
Ödenen Toplam İstihkak Tutarı.....:
İhale Makamı Malzemenin Tamamını Karşılıyor:
İşçilik Ücreti Oranı-Toplamı.....:
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği.....:
Bildirilmesi Gereken Asgari İşçilik Miktarı...:
Bildirilen Toplam İşçilik Tutarı (SPEK).....:
Fark İşçilik Tutarı (NOKSAN/FAZLA).....:
Müfettiş Kodu.....:

Söz konusu işten dolayı Müdürlüğümüze/Merkezimize (NOKSAN) işçilik bildirildiği tespit edildiğinden Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından inceleme yapılması GEREKMEKTEDİR.

Memur

Şef

İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

ÖZEL BİNA İNŞAATI İŞLERİNDE İLK DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

.../.../.....

İşyeri Sicil Numarası :
İşyeri Unvanı :
İşverenin Soyadı/Adı :
İşyeri Adresi :

K.K.Alınış Tarihi/K.K. Alınış İşlem Tarihi :
Ruhsat Tarihi :
Ruhsat Veren Kurumun Unvanı :
Faaliyet Devresi :
İnşaat Adresi :

İnşaat Ada / Parseli :
Toplam İnşaat Alanı (m²) :
İnşaat Yapı Sınıfı/Grubu :
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği :

İnşaatın m² Maliyet Bedeline Esas Alınan Yıllar :
İnşaatın m² Maliyet Bedeli :
İnşaatın Toplam Maliyeti :
İşçilik Ücreti Oranı-Toplamı :
İşçilik Ücreti Oranının % 25 Eksiği :
Bildirilmesi Gereken Asgari İşçilik Miktarı :
Bildirilen Toplam İşçilik Tutarı (SPEK) :
Fark İşçilik Tutarı (NOKSAN-FAZLA) :
Müfettiş Kodu :

Söz konusu işten dolayı Müdürlüğümüze/Merkezimize (NOKSAN) işçilik bildirildiği tespit edildiğinden Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından inceleme yapılması GEREKMEKTEDİR.

Memur

Şef

İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

**İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ, BİNA MALİYETİNE ORANLARINI
GÖSTERİR CETVEL**

Sıra No	İŞLER	ORANLAR
I-	BODRUMSUZ TEK KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Taş Duvar (Subasman Hatılı Dahil)	% 5
B)	Blokaj, Grobeton, Tuğla Duvar, Tavan ve Saçak	% 26
C)	Çatı	% 12
D)	Doğrama (Komple) ve Sıvalar	% 14
E)	Tesisat ve Teçhizat, (Temiz ve Pis Su ve Elektrik)	% 18
F)	Kaplamalar, Mozaik, Yağlı Boya	% 7
G)	Merdiven, Harici Sıva, Dış Kapı, Badana, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşlerin İkmalinde	% 18
		% 100
II-	(BODRUMSUZ) ZEMİN VE BİRİNCİ KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar (Subasman Hatılına Kadar)	% 7
B)	Zemin Katın İkmalinde (Betonarme Tavan Dahil)	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 17
D)	Çatının İkmalinde (Oluklar Dahil)	% 8
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde	% 14
F)	İç Sıvaların İkmalinde	% 6
G)	Tesisatın İkmalinde	% 15
H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde	% 9
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular ve Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 9
		% 100
III-	BODRUMSUZ, ZEMİN, BİR VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Grobeton ve Taş Duvar (Subasmana Kadar)	% 6
B)	Zemin Katın İkmalinde	% 15
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 12
D)	İkinci Katın İkmalinde	% 12
E)	Çatının İkmalinde	% 7
F)	Doğramaların İkmalinde	% 13
G)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizatın İkmalinde	% 14
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyaların İkmalinde	% 8
J)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 8
		% 100
IV-	IV-BODRURLU TEK KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Taş Duvar, Tuğla, Duvar, Lentolar, Blokaj, Grobeton ve Betonarme Tavan (Bodrum) İkmalinde	% 22

**İNŞAATIN İKMAL EDİLEN KISMININ, BİNA MALİYETİNE ORANLARINI
GÖSTERİR CETVEL**

B)	Yarım Tuğla Duvar, Bir Tuğla Duvar ve Betonarme Lentoların İkmalinde	% 15
C)	Betonarme Tavan ve Saçaklar	% 14
D)	Çatı	% 8
E)	Doğrama (Komple)	% 11
F)	İç Sıvalar, Tesisat ve Teçhizat	% 13
G)	Döşeme Kaplamaları, Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar	% 6
H)	Badana, Dış Sıva, Harici Kapı Merdiven, Fosseptik ve Bütün Bakiye İşler	% 11
		% 100
V-	BODRUM, ZEMİN VE BİRİNCİ KATI HAİZ BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı ve Bodrum Katın İkmalinde (Betonarme Tavan Dahil)	% 20
B)	Zemin Katın İkmalinde (Lento, Döşeme, Tuğla Duvarlar ve Betonarme Tavan Dahil)	% 12
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 14
D)	Çatı İkmalinde (Oluklar Dahil)	% 6
E)	Bütün Doğramaların İkmalinde	% 13
F)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
G)	Sihhi Tesisat ve Diğer Tesis İşleri İkmalinde	% 14
H)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boyalar Tamamlandığında	% 8
İ)	Badana, Merdiven, Dış Sıva, Harici Kapı, Şakuli Borular, Fosseptik ve Bakiye Bütün İşlerin İkmalinde	% 8
		% 100
VI-	BODRURLU ZEMİN, BİRİNCİ VE İKİNCİ KATI HAİZ BİNALARDA:	
A)	Bodrum İkmalinde	% 15
B)	Zemin Katın İkmalinde	% 9
C)	Birinci Katın İkmalinde	% 9
D)	İkinci Katın İkmalinde	% 10
E)	Çatı İkmalinde	% 5
F)	Doğramaların İkmalinde	% 14
G)	İç Sıvaların İkmalinde	% 5
H)	Tesisat ve Teçhizat İkmalinde	% 15
İ)	Şap, Mozaik ve Yağlı Boya	% 8
J)	Badana, Merdiven Dış Sıva, Harici Kanal (veya Fosseptik) ve Bakiye Bütün İşler Tamamlandığında	% 10
		%100
VII-	FAZLA KATLI BİNALAR:	
A)	Temel Hafriyatı, Taş ve Tuğla Duvarlar, Beton ve Betonarmeler (Kaba İnşaat)	% 45
B)	Çatı (Oluklar Dahil)	% 5
C)	Doğramalar (Kapı ve Pencereler Komple)	% 15
D)	Sıvalar, Mozaik, Karo Fayans vesair Kaplamalar, Yağlı Boyalar	% 25
E)	Sihhi Tesisat, Su ve Elektrik Tesisatı İle Her Türlü Noksanların İkmalinde	% 10
		% 100

DÖNEMLER İTİBARIYLA SİGORTA PRİMİNE ESAS TUTARLARI

Dönem	Aylık Alt Sınır (16 Yaşından Büyük)	Aylık Üst Sınır (16 Yaşından Büyük)
01.07.2013-31.12.2013	1.021,50 TL	6.639,90TL
01.01.2013-30.06.2013	978,60TL	6.360,90TL
01.07.2012-31.12.2012	940,50TL	6.113,40TL
01.01.2012-30.06.2012	886,50TL	5.762,40TL
01.07.2011-31.12.2011	837,00 TL	5.440,50 TL
01.01.2011-30.06.2011	796,50 TL	5.177,25 TL
01.07.2010-31.12.2010	760,50 TL	4.943,40 TL
01.01.2010-31.06.2010	729,00 TL	4.738,50 TL
01.07.2009-31.12.2009	693,00 TL	4.504,50 TL
01.01.2009-30.06.2009	666,00 TL	4.329,00 TL
01.07.2008-31.12.2008	638,70 YTL	4.151,70 YTL
01.01.2008-30.06.2008	608,40 YTL	3.954,60 YTL
01.07.2007-31.12.2007	585,00 YTL	3.802,50 YTL
01.01.2007-30.06.2007	562,50 YTL	3.656,40 YTL
01.01.2006-31.12.2006	531,00 YTL	3.451,50 YTL
01.01.2005-31.12.2005	488,70 YTL	3.176,70 YTL
01.07.2004-31.12.2004	444.150.000 TL	2.886.975.000 TL
01.01.2004-30.06.2004	549.630.000 TL	2.748.150.000 TL
01.07.2003-31.12.2003	458.015.820 TL	2.290.079.100 TL
01.04.2003-30.06.2003	393.099.960 TL	1.965.499.800 TL
01.07.2002-31.03.2003	327.583.290 TL	1.637.916.450 TL
01.04.2002-30.06.2002	277.872.000 TL	1.389.360.000 TL
01.01.2002-31.03.2002	220.000.750 TL	1.050.000.000 TL
01.04.2001-31.12.2001	210.000.000 TL	1.050.000.000 TL
01.08.2000-31.03.2001	150.000.000 TL	600.000.000 TL
01.04.2000-31.07.2000	150.000.000 TL	450.000.000 TL
01.01.2000-31.03.2000	120.000.000 TL	360.000.000 TL

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : ..... / .....

..... / ..... / .....

Konu : Fark Prim Borcu

Sayın:

.....
.....

Müdürlüğümüzün/Merkezimizin ..... sicil sayılı işyeri dosyasında işlem gören işyerinizle ilgili olarak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110/111 ve 112 nci maddelerine istinaden yapılan araştırma işlemi sonucunda Kurumumuza yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığınız anlaşılmıştır.

Söz konusu ihale konusu iş/özel nitelikteki inşaat işi ile ilgili olarak ..... sınıf ..... grubu esas alınarak hesaplanan .....-TL istihkak/maliyet bedeline, % ..... asgari işçilik oranının % 25 eksiği uygulanmak suretiyle hesaplanan .....-TL fark işçilik miktarı üzerinden tahakkuk eden .....-TL sigorta primi ve .....-TL gecikme cezası (gecikme zammı ..... / ..... / ..... tarihi itibarıyla hesap edilmiştir) olmak üzere toplam .....-TL tutarındaki borcun, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bahse konu borcun, işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti için işyeri kayıtlarının Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelenmesi istenilmeksizin ödeneceğinin, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içinde bildirilmesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesi uyarınca işlemlerinizi sonuçlandırılacaktır.

Buna karşın, bahse konu borcun ödenmeyeceğinin bildirilmesi veya bir aylık süre içinde herhangi bir bildirimde bulunulmaması halinde, yeterli işçilik bildiriminde bulunulup bulunulmadığı hususunun tespiti için işyeri kayıtlarınızın Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelenmesi istenilecektir.

Bilgi edinilmesini, söz konusu borcun yukarıda belirtilen koşullarla ödenip ödenmeyeceğinin bu tebligatın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde Ünitimize bildirilmesini rica ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.
Merkez Müdürü/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yrd.

Not: Yapılan iş ihale konusu ise, yazıda yer alan “111” ve “maliyet” kelimesinin, özel nitelikteki inşaat ise, “110” ve “istihkak” kelimesinin üzeri çizilecektir.

..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne

Müdürlüğünüzde/Merkezinizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ..... işyerimle ilgili olarak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110/111 ve 112 inci maddelerine istinaden Kuruma bildirilen işçilik tutarının Kurumca belirlenen tutarın altında olması halinde, söz konusu işimden dolayı Müdürlüğünüzce/Merkezinizce yapılan araştırma neticesi için Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelemesine sevk edilmemek kaydıyla aradaki farkı Kurumunuza ödemek istediğimi belirtir, fark işçilik üzerinden hesaplanan tutarın 6183 sayılı Kanunun 47 inci maddesine uygun olarak mahsubunu, bu hususta ilişiksizlik belgesi alındıktan sonra da müfettiş incelemesi talebinde bulunmayacağımı taahhüt eder, gerekli işlemin buna göre yapılmasını arz ederim.

İmza
Adı Soyadı

ADRES:

.....
.....
.....

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : ..... /
Konu : İşçilik Oranı

..... / ..... / .....

..... SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada
..... adına işlem gören, ... adresinde kurulu
..... işi işyeri ..... / ..... / ..... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

İşverenin ..... / ..... / ..... tarih ve ..... sayılı dilekçesi ve ihale makamı olan
.....'nın ..... / ..... / ..... tarih ve ..... sayılı yazılarında
..... işinin yapıldığı belirtilmektedir.

Bu işe ait işçilik ücreti oranının ilgili Tebliğde yer almadığı tespit edilmiştir.

Bu nedenle, bahse konu işe ait son-kesin hak ediş raporunun imalat ve birim fiyatlarını gösterir iç sayfalarının tasdikli bir sureti ilişikte sunulmuş olup yapılacak işlemlere esas olmak üzere bu işle ilgili uygulanabilecek işçilik oranının tespitini müteakip bildirilmesini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.
Merkez Müdürü
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yrd.

EKLER:

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı: B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII

...../...../201...

Konu : Asgari işçilik

SAYIN

.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde işlem gören ..... sicil sayılı işyerinizden dolayı 5510 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110 ve 111 inci maddesine istinaden ..... TL istihkak / maliyet bedeline uygulanması gereken asgari işçilik oranı Asgari işçilik Tespit Komisyonunca % ... (yüzde .....) olarak tespit edilmiştir.

Yapılacak işleme esas olmak üzere sözkonusu orana göre işlem yapılmasının kabul edilip edilmediğinin, bu tebligatın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde bildirilmesini, itirazınız varsa durumun, itiraza esas teşkil edecek yeni bilgi ve belgelerle birlikte yine aynı süre içerisinde Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesini rica ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yard.
Merkez Müdürü/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yard.

Not: Yapılan iş ihale konusu ise, yazıda yer alan “maliyet” kelimesinin, özel bina inşaatı ise, “istihkak” kelimesinin üzeri çizilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Ek:11

Sayı : ..... /

..... / ..... / .....

Konu : İhale Konusu İş

İADELİ TAAHHÜTLÜ

.....

.....

.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve Makamınızca ..... adına ihale edilen “.....” işi ..... / ..... / ..... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Söz konusu ihaleli işle ilgili teminatın iadesine esas ilişiksizlik belgesinin düzenlenebilmesi için;

- 1- İhaleli işin konusunun,
- 2- İşin yer teslim tarihinin,
- 3- Kesin olarak biliniyorsa fiilen işçi çalıştırmaya başlanılan tarihin,
- 4- İşin bitirildiği tarihin,
- 5- Geçici kabulün noksansız yapılmış olup olmadığının, noksansız yapılmış ise tarihinin,
- 6- Geçici kabulde noksan veya kusurlu işlerin tespiti halinde, hangi tarihe kadar işçi çalıştırılarak noksanların giderildiğinin,
- 7- Kesin kabulün yapılmış olup olmadığının, yapılmış ise tarihinin,
- 8- KDV hariç, malzeme fiyat farkı ve varsa akreditif bedeli ayrı ayrı belirtmek suretiyle yükleniciye ödenen/ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının,
- 9- İhale konusu işle ilgili olarak idareniz tarafından yükleniciye malzeme verilmiş olup olmadığının, verilmiş ise, hangi malzemeden ne kadar verildiğinin ve sözleşme yılı fiyatlarıyla bu malzemelerin tutarının,
- 10- İhale konusu işin ikmali için yükleniciye idare tarafından makine verilmesi halinde;
  - a) Makinenin operatör, akaryakıt ve bakımının yüklenici tarafından mı, yoksa idareniz tarafından mı karşılandığının,
  - b) Makine için kira bedeli kesilip kesilmediğinin,
- 11- Makine ve el ile (insan gücü) yapılan işlerde iş kısımları ayrı ayrı belirtmek suretiyle oranlarının,
- 12- İhale konusu işte yabancı menşeli firmaların da bulunması halinde, bu firmaların yaptıkları işlerin niteliği ile parasal tutarlarının,

13- Teminat miktarının ve nevinin (teminat olarak banka teminat mektubu alınmış ise süresinin bitim tarihinin),

14- İhale makamlarınca istihkak ödenmeksizin;

a) Çıkan hurda malzeme karşılığında yapılan yıkım/söküm işlerinde hurda malzemenin bedelinin,

b) Yüklenici tarafından çıkan hurda malzeme karşılığında ihale makamına bedel ödenmek suretiyle yapılan ihale konusu işlerde, işverence hurda malzeme için ödenen tutar ile yıkım/söküm gibi işçilik içeren işlerin maliyet bedelinin,

ayrı ayrı maddeler halinde bildirilmesi,

Ayrıca, idarenizce onaylanmış olmak kaydıyla; son hak ediş raporunun imalat ve birim fiyatlarını gösterir iç sayfaları ile birlikte tamamının, fiyat analizlerinin, metraj çarşaf listelerinin, keşif cetvellerinin (miktar X birim fiyat tutarını gösteren listelerin), yeni fiyat zaptı analizlerinin; anahtar teslimi şeklinde yapılan ihalelerde iş cinsleri ve parasal değerleri veya porsantajlarının (parasal yüzdesinin) eksiksiz olarak Müdürlüğümüze/Merkezimize gönderilmesi,

gerekmektedir.

Söz konusu bilgi ve belgelerin, bu yazının tebliğ tarihinden itibaren en geç bir ay içinde verilmemesi halinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesine istinaden Kurumumuzun soğuk damgasını ihtiva eden ilişiksizlik belgesi verilinceye kadar yüklenicinin idareniz nezdinde kesin teminatının iade edilmemesi gerekmektedir. Aksi halde idareniz hakkında genel hükümlere göre işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.
Merkez Müdürü/
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yrd.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Ek:12

Sayı : ..... /
Konu : Hizmet İhalesi İşİ

..... / ..... / .....

İADELİ TAAHHÜTLÜ

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve Makamınızca ..... adına ihale edilen “..... ” işİ ..... / ..... / ..... tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

İhale konusu işle ilgili Müdürlüğümüzce yapılacak işlemlere esas olmak üzere;

- a) İşin fiilen başlayış ve bitiş tarihlerinin,
- b) İhale konusu işin uzatılıp uzatılmadığının, uzatıldı ise en son işçi çalıştırıldığı tarihin,
- c) Adı geçen müteahhide bu iş dolayısıyla hak ediş tarihlerine göre ödenen istihkak miktarları ile KDV'siz kesin istihkak miktarlarının (malzeme ve fiyat farkı dahil),
- d) Malzemenin kime ait olduğunun, makamınızca malzeme verildi ise bedelinin,
- e) Taahhüt konusu işin makine ile yapılıp yapılmadığının, makine ile yapılmış ise makinenin makamınızca verilip verilmediğinin,
- f) Bu iş için Müdürlüğümüze/Merkezimize verilen prim belgelerinin birer nüshasının Makamınıza verilip verilmediğinin, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalılar haricinde işçi çalıştırılıp çalıştırılmadığının,
- g) Kuruma verilen prim belgelerinde kayıtlı olanların haricinde çalışanlar var ise kaç kişi olduklarının, açık kimliklerinin, işe başlama ve işten ayrılma tarihlerinin,
- h) Yazımızın (g) fıkrasındaki hususların ek tabloya göre değerlendirilerek sonucunun ve puantaj kaydı tutuldu ise ihale konusu işin sözleşme fotokopisi ve aylık puantaj kayıtlarının birer fotokopilerinin,
- i) Sözleşme bedeli haricinde veya dahilinde çalıştırdığı sigortalılar ile ilgili olarak yol, yemek ve giyim bedeli adı altında herhangi bir ödeme yapılıp yapılmadığının, yapıldı ise aynı mi nakdi mi yapıldığının, nakdi yapılması halinde miktarlarının bildirilmesi,**
- j) İhale konusu işe ait teminat miktarının,

Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesi/gönderilmesi gerekmektedir.

Söz konusu bilgi ve belgelerin, bu yazının tebliğ tarihinden itibaren en geç bir ay içinde verilmemesi halinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesine istinaden Kurumumuzun soğuk damgasını ihtiva eden ilişiksizlik belgesi verilmeye kadar yüklenicinin idareniz nezdinde kesin teminatının iade edilmemesi gerekmektedir. Aksi halde idareniz hakkında genel hükümlere göre işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Ek: 1 Adet Tablo

İl Müdürü
İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.
Merkez Müdürü/Merkez Müdür Yrd.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Ek-Tablo

İhale Konusu İş Üstelenen İşverenin	İşyeri Sicil No		
	Unvanı		
İhale Konusu İşin Adı			
Yıl /Ay	Kişi Sayısı	Gün Sayısı	Kazanç Tutarı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Ek: 13

Sayı : ..... /

..... / ..... / .....

Konu : Bina İnşaatı

İADELİ TAAHHÜTLÜ

.....

.....

.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören .....'a ait ..... adresinde kurulu bina inşaatı işyeri hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere;

- 1- İlk defa verilen inşaat ruhsatının tarih ve sayısının,
- 2-İnşaata tadilat, ilave veya yenileme ruhsatı verildi ise kaç m² için verildiği ve söz konusu ruhsatın tarih ve sayısının,
- 3-İnşaat ruhsatına göre binanın tamamının kaç m² ve kaç kat olduğunun,
- 4-Yapılmayan kısım varsa m² tutarının,
- 5-Yapının mimarlık hizmetlerine esas olan sınıf ve gurubunun,
- 6-Doğalgaz tesisatı, kalorifer ve asansör tesisatının bulunup bulunmadığının,
- 7-İnşaat ruhsat müddeti sona ermiş ise tarihinin,
- 8-Yapı kullanma izin belgesi verilmiş ise tarih ve numarasının,
- 9-Yapı kullanma izin belgesi için işverenin Başkanlığınıza müracaat ettiği tarihin,
Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesini,
Söz konusu bilgi ve belgelerin, bu yazının tebliğ tarihinden itibaren en geç bir ay içinde verilmemesi halinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacağını,
5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesi dördüncü fıkrası uyarınca, yapı sahibince inşaat işyerinden dolayı Kurumumuza prim borcunun bulunmadığına ilişkin ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünce/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğünce düzenlenmiş ilişiksizlik belgesi ibraz edilmedikçe yapı kullanma izin belgesi verilmemesini,
Arz ederim.

İl Müdürü/
İl Müdürü a.
İl Müdür Yrd.
Merkez Müdürü/Merkez Müdür Yrd.

DAĞITIM :

Gereği :

Bilgi :

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....

..../..../...

Konu : Teminat iadesi

.....

.....

İlgi:..../.../... tarihli ve ..... sayılı yazımız

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören ve işyeri işvereni .....'nın üstlenerek tamamlamış bulunduğu ..... TL istihkak bedelli ..... işi dolayısıyla Makamınıza vermiş olduğu teminatın 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesi gereğince kendisine iadesinde sakınca yoktur.

Ancak, iş bu yazımız adı geçenin bu iş dolayısıyla Kurumumuzca aklanması anlamına gelmez. Yukarıda paragrafta belirtilen bazı hakları kullanabilme koşulu idarenize muhatap ve idarenizle ilgili olmayıp, anılan yüklenicinin teminatı almasından sonra ileride bu iş nedeni ile başkaca prim borcu tahakkuk ettiği takdirde kendisini takip ve alacağımızın yasal yollardan tahsilini temin maksadına yöneltilmiş bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini, adı geçenin bu iş dolayısıyla Makamınıza verdiği teminatının başka bir sakınca yoksa kendisine iadesini arz ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı

NOT: Soğuk damga, dosya numarası ve evrak çıkış tarih ve sayısı içermeyen yazılara istinaden yüklenicinin teminatlarının geri verilmemesi gerekmektedir. Aksi takdirde bu gibi yazılar Kurumumuzu bağlamaz.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.4.06.01.00/VIII-.....

..../..../...

Konu : İlişiksizlik Belgesi

.....

.....

İlgi:../.../... tarihli ve ..... sayılı dilekçeniz.

Yukarıda kayıtlı dilekçeniz incelenmiş olup ../.../... tarihli ve ... sayılı yapı ruhsatına istinaden ... ada ... parsel .... adresinde .... m² bina inşaatı olarak yapılan ve Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören inşaat işi işyerinizden dolayı Kurumumuza borcunuzun bulunmadığı anlaşılmıştır.

İş bu yazımız 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesi uyarınca yapı kullanma izin belgesi verilebilmesi için düzenlenmiş olup ibra anlamına gelmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yardımcısı

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü

Ek: 16

Sayı : ..... /

..... / ..... / .....

Konu : Kesin teminatın paraya çevrilmesi

İADELİ TAAHHÜTLÜ

.....
.....
.....

Müdürlüğümüzde/Merkezimizde ..... sicil sayılı dosyada işlem gören,
.....'nin .....
adresinde kurulu ..... işinden dolayı .....
borç türünden kaynaklanan ..... -TL borç aslı, ... / ..... / ..... tarihi itibariyle
hesaplanan .....-TL borcunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Bilgi edinilmesini, anılan işverenin söz konusu işle ilgili kesin teminatının nakde çevrilerek, en geç 15 gün içinde Kurumuz hesaplarına yatırılmasını ve yatırılan tutarın, tediye mahallinin, ödeme tarihinin, banka hesap numarasının, işyerinin sicil numarasının, işverenin ad ve soyadının, işveren tüzel kişilik ise unvanının Müdürlüğümüze/Merkezimize bildirilmesini arz ederim.

İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı
Merkez Müdürü a.
Merkez Müdür Yrd.